

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské sociální práce

Bakalářská práce

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské sociální práce

Sociálně charitativní činnost

Tereza Losertová

*Návrh projektu na realizaci podpůrných aktivit pro osoby
pracující v sex byznysu*

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Iva Linhartová

2021

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu literatury.“

Podpis studenta: _____

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí Mgr. Ivě Linhartové za její cenné rady, připomínky a povzbudivá slova.

Obsah

Úvod.....	7
Teoretická část.....	8
1 Charakteristika pojmů.....	8
2 Typologie sexuálních služeb.....	9
2.1 Podle subjektu.....	9
2.1 Podle prostředí.....	10
3 Motivace k poskytování sexuálních služeb.....	13
4 Následky poskytování sexuálních služeb.....	16
5 Kvalita života u sexuálních pracovníc.....	19
6 Způsoby podpory pracovníc v sexbiznyse.....	21
6.1 Sociální práce se sexuálními pracovníci.....	21
6.2 Vybrané přístupy v rámci sociální práce.....	22
6.2.1 Zmírňování škod.....	22
6.2.2 Resocializace.....	22
6.2.3 Humanistická teorie - přístup orientovaný na člověka.....	23
6.3 Vybraná sociální služba pro sexuální pracovníce.....	24
6.3.1 Sociální poradenství.....	25
6.4 Vybrané metody v rámci sociální práce.....	25
6.4.1 Krizová intervence.....	25
6.4.2 Terénní sociální práce.....	25
6.4.3 Koučování.....	26
6.5 Institucionální pomoc.....	27
Projektová část.....	29
7 Projekt a jeho fáze.....	30
8 Popis problému.....	31
8.1 Příčiny problému.....	31

9	Cílová skupina	33
9.1	SWOT analýza.....	33
9.2	Oslovování a nábor sexuálních pracovníků do projektu.....	34
9.3	Možné motivace sexuálních pracovníků pro vstup do projektu	35
9.4	Speciální potřeby cílové skupiny.....	35
10	Myšlenkový koncept projektu.....	36
11	Cíl projektu	38
12	Popis změn	39
13	Projektové aktivity	40
14	Časový plán projektu	42
15	Realizační tým	44
15.1	Náplň práce realizačního týmu	45
16	Rizika projektu.....	48
17	Rozpočet projektu	50
17.1	Možnosti zajištění finančních zdrojů.....	52
	Závěr.....	53
	Zdroje	54

Úvod

V mé bakalářské práci, kterou si Vám dovoluji předložit, se zaměřuji na návrh projektu, jehož cílem je realizace podpůrných aktivit za účelem zvládnání obtížných životních situací a následné resocializace sexuálních pracovníků. Práce je zaměřená na problematiku prostituce, pojmy s ní související, sociální práci a její metody a techniky práce, a kvalitu života osob poskytujících placené sexuální služby.

Myšlenka zpracovat téma sexbyznys mě provází celým průběhem mého dosavadního studia. Tato problematika mě zaujala již na střední odborné škole, kde jsem zpracovávala maturitní práci na téma prostituce. Dle mého názoru je toto téma stále aktuální. O prostituci se, ale moc nemluví, a když už se o ní mluví tak v negativním znění. Je důležité si uvědomit, že prostituce je stará jako lidstvo samo a patří mezi jedno z nejstarších řemesel u nás. Objevovala se ve všech etapách naší historie a v každém období ji lidé vnímali odlišně - někdy ji oslavovali, jindy zase kriminalizovali. V jednotlivých zemích je prostituce vnímána na základě kulturních tradic a historického vývoje.

Lidé, kteří poskytují placené sexuální služby, jsou vystavováni mnohým zdravotním, psychickým, ale i sociálním rizikům a objevují se ve všech vrstvách naší společnosti - od chudinských čtvrtí až k vysokoškolsky vzdělaným lidem. Jde o muže, ženy, ale i děti rozmanitých národností, různých věkových kategorií, či sexuálních orientací. Prostituce je v rámci sociální práce řešena pomocí metod práce s klientem, přístupů ke klientovi a způsobů podpory klienta.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se zabývám charakteristikou základních pojmů, typologií sexuálních služeb, motivací sexuálních pracovníků, následky, sociální práci s cílovou skupinou, kde stručně popisují sociálního pracovníka a jednotlivé metody a přístupy práce s klientem. V praktické části se zabývám návrhem projektu na realizaci podpůrných aktivit pro osoby pracující v sexbyznysu. V této části se už věnuji jednotlivým dílčím krokům samotného návrhu. Praktická část obsahuje vymezení základního pojmu a jeho fází, popis problému, příčiny problému, popis cílové skupiny, myšlenkový koncept projektu, cíl projektu, popis změn, projektové aktivity, časový harmonogram, realizační tým a jeho náplň práce v projektu, rizika projektu, finanční zajištění a neposlední řadě je zde uveden i rozpočet projektu. V textu práce je používán převážně ženský rod, protože cílovou skupinou projektové části jsou právě ženy (sexuální pracovníce).

Teoretická část

1 Charakteristika pojmů

Pro lepší náhled do problematiky prostituce, se tato kapitola zaměřuje na dva důležité pojmy, které se poté budou objevovat v dalších kapitolách bakalářské práce. Existuje mnoho definic pojmu prostituce, které lze dělit dle různých autorů, časových období nebo kultur. Tyto definice se, ale více či méně shodují, a u nás i v zahraničí je k dostání mnoho odborné literatury zaměřující se na tuto problematiku.

Jedna z nejrozšířenějších definic definuje pojem prostituce jako pojem, který pochází z latinského „*prostituere*“ znamenající veřejně se vystavovat. Dnes je vykládán jako hetero – či homosexuální styk pro finanční nebo materiální zisk, či jiné výhody. (Weiss, 2010, s. 639) Trávníčková (1995, s. 50) definuje prostituci jako „*poskytování pohlavního styku resp. sexuálních služeb za úplatu, která může být finanční, získání nějaké výhody, poskytnutí protislужby, aj.*“ Prostitučním chováním se rozumí poskytování sexu za peníze nebo jinou odměnu jako jsou dárky, protekce, a protislужby. Prostituce je v každé společnosti mnohem častějším jevem, než se na první pohled zdá. (Mitlöhner, 1999, s. 87)

Další z definic je podle autora Blocha (dle Brouk, 1992, s. 54), který se v definici prostituce lehce liší od ostatních, a který ji definuje: „*jako určitou formu mimomanželského pohlavního styku vyznačujícího se tím, že prostituující se jedinec se vzdává více nebo méně vybiravě, ustavičně, a veřejně neurčitému množství osob k souloži nebo jiným sexuálním jednáním, nebo jim ostatní pohlavní vzrušení a uspokojení zjednává*“.

Naopak pojem sexbyznys je nově používaný pojem, který začíná nahrazovat pojem prostituce. Najít definice k tomuto novodobému pojmu je velmi náročné, protože zatím zde není moc odborné literatury definující tento pojem.

Pojem sexbyznys se nově používá místo pojmu prostituce a zdůrazňuje, že jde především o peníze a ekonomické vztahy. (Weiss, 2010, s. 639) Sexbyznys je možné chápat jako oblast zaštiťující různé formy sexuální práce, ať už se jedná o kontaktní formy nebo nekontaktní formy. Nemusí docházet k přímému fyzickému kontaktu mezi osobou poskytující placené sexuální služby a jejím zákazníkem (Kutálková, Malinová, Poláková, Šídová, Losenický, 2016, s. 25).

2 Typologie sexuálních služeb

Sexuální služby lze rozdělit dle různých kritérií. Můžou mít podobu veřejnou a legální, nebo skrytou a nejčastěji nelegální. V této práci bude představena typologie sexuálních služeb podle Chmelíka (2003, s. 63), který uvádí dvě hlavní kritéria členění. Podle subjektu, který sexuální služby nabízí a podle prostředí, v němž jsou sexuální služby poskytovány.

Tato typologie je jedna z nejtýpějších, která nám umožní nahlédnout do problematiky a snáz se orientovat v textu celé práce.

2.1 Podle subjektu

Podle subjektu lze sexbyznys rozdělit na ženský, mužský a dětský. Ženský sexbyznys lze rozdělit dále na Call girls a Glamour girls. Jako další formy jsou uvedeny heterosexuální a homosexuální sexbyznys.

Ženský sexbyznys můžeme rozdělit z různých hledisek, ať už dle prostředí, zkušenosti žen, či způsobů kontaktování. Za poslední roky došlo k řadě změn názvů těchto forem a každý autor má tyto názvy lehce odlišné. U žen se setkáváme nejčastěji s nabídkou heterosexuálních služeb pro mužské zákazníky. Ženy nevyhledávají mužské sexuální služby tak často jako muži ženské. Zvláštní kategorii zde mají tzv. *Call girls* nebo *Glamour gils*. (Weiss, 2010, s. 644)

Call girls je jedna z rafinovanějších a promyšlenějších podob prostituce. Jsou to ženy čekající na zavolání, mnohdy velmi vzdělané (často vysokoškolské vzdělání), a schopné (ovládající několik světových jazyků). Nabízení sexuálních služeb mají jako vedlejší pracovní činnost (tzv. nadúvazek) a jinak se žijí normálním zaměstnáním. (Uzel, 1991, s. 140) Vlastní většinou exkluzivní byt a jsou velmi atraktivní. Jsou na seznamech taxikářů, recepčních hotelů nebo vrchních. Na přání jsou buď zavolány do podniku, nebo je zákazník doručen k nim do bytu. (Sochůrek, 2001, s. 15)

Glamour girls jsou tzv. okouzující dívky. Vedle krásy a inteligence mají vybrané chování a reprezentují zákazníka jako společnice na různých akcích (víkendové pobyty, dovolené, party, společenské události aj.). (Sochůrek, 2001, s. 15)

Mužský sexbyznys zahrnuje mladé chlapce, ale i muže. Jsou to pohlední chlapci ve věku cca 17 - 24 let, kteří nabízejí za úplatek sexuální služby homosexuálně orientovaným mužům. Zpravidla se sjíždějí do velkých měst např. Praha, a žijí především okolo vlakových nádraží a gay klubů. (Bednářová, Pelech, 2003, s. 23) I u této skupiny lze využít stejné členění

jako u žen (bytová prostituce, sex podniky, pouliční prostituce atd.). Tito muži a chlapci, nejsou homosexuálně orientováni a sex nabízí z čistě komerčních důvodů. Většina pochází ze sociálně slabého prostředí, z nefunkčních rodin, z náhradní rodinné péče, někteří jsou na útěku z výchovných zařízení nebo byli po dovršení zletilosti propuštěni z ústavní péče či vazby. (Urban, Dubský, 2008, s. 135)

Homosexuální prostituce je provozována nejčastěji mladými muži a chlapci, především s heterosexuálním zaměřením, kteří poskytují sexuální služby pouze z komerčních důvodů (Bláha, 2008, s. 30 – 31) Homosexuální muži a chlapci mají většinou nějakou závislost, nejčastěji alkohol, návykové látky, hrací automaty a nezřídka se podílejí na páčání trestné činnosti (krádeže, loupeže). Jedná se o nejrizikovější skupinu pro šíření pohlavních chorob (Bláha, 2008, s. 30 – 31).

Heterosexuální prostituce převažuje nad homosexuální. Většinou jde o poskytování sexuálních služeb ze strany ženy a méně častou variantou je gigolo – mužský prostitut. Ženy nevyhledávají tak často placené sexuální služby jako muži. Jejich sexualita je odlišná, ale i tak se jim u nás v České republice začíná dařit. Ženy však tuto službu nevyhledávají, nýbrž ji přijmou až je jim nabídnuta, ale jde spíše o doprovod do společnosti, mazlení aj. (Weiss, 2010, s. 664)

Dětský sexbyznys lze definovat podle World Congress against Commercial Sexual Exploitation of children (1996, dle Vaníčková, 2007, s. 60) jako „*využívání dětí pro sexuální účely za peníze či jinou odměnu nebo výhodu*“. Dětská prostituce je hrubým porušením Úmluvy o právech dítěte a řady mezinárodních ochran dítěte (Vaníčková, 2007, s. 4). Tato činnost je dobře ukrývána, protože zákazníci a kuplíři vědí, že se dopouštějí trestné činnosti (Urban, 2008, s. 135). Tento typ prostituce není výjimkou ani v České republice, kde se nachází společně s dalšími kategoriemi poskytování sexuálních služeb (Vaníčková, 2007, s. 4). Ceny za dětskou prostituci jsou vysoké a tyto děti provozují prostituci zásadně ze dvou hlavních důvodů - z vlastní iniciativy např. kvůli finančnímu zisku, dobrodružství, útěku z domova či výchovného zařízení aj., nebo prostřednictvím kuplířů, kterými bývají často rodiče nebo příbuzní dítěte. Tato prostituce se vyskytuje v místech s nejvyšším výskytem prostituce dospělých, a tento sexbyznys je zároveň vysoce organizovaný. (Bláha, 2008, s. 31)

2.1 Podle prostředí

Podle prostředí lze sexbyznys rozdělit na privátní, hotelový, bytový, barový, pouliční a eskortní.

Privátní sexbyznys se řadí mezi nejvyšší kastu, kde ženy nebo i muži mají vlastní početně omezenou klientelu, nebo se nechávají po určitou dobu vydržovat jedním partnerem. Jedná se o atraktivní a vzdělané ženy i muže, kteří umí i několik cizích jazyků a jsou schopni reprezentovat svého zákazníka na veřejnosti, anebo při jiných společenských akcích. Jejich měsíční příjmy sahají až do statisíců. (Trávníčková, 1995, s. 70 – 71)

V hotelovém sexbyznyse jsou ženy a muži, kteří ovládají alespoň jeden cizí jazyk a nachází se mezi nimi velké zastoupení vysokoškolaček. Pracují s cizinci a mají své stálé zákazníky, kterým se při jejich pobytu v České republice věnují, ale nemusí to být pravidlem (Vaníčková, 2007, s. 50). Na jejich práci se přizivují taxikáři, recepční a ochranky hotelů, příp. i další zprostředkovatelé. Měsíční příjem je odhadován 60 - 100 tisíc Kč. Věková kategorie je zde 19 - 30 let. (Trávníčková, 1995, s. 70) K této skupině lze přiřadit i různé dívky a ženy z diskoték a podniků, které si chtějí přivydělat (Urban, 2008, s. 133).

Bytový sexbyznys zahrnuje širokou skupinu lidí, do níž lze zařadit i dětskou prostituci. Komerční sex je poskytován za přítomnosti třetí osoby, kterou často bývá otec, bratr, manžel nebo partner. Mnohdy se jedná i o poskytování hromadného sexu (Chmelík, 2003, s. 64). Bytový sexbyznys má blízko k organizované kriminalitě a klienti jsou sem lákáni pod falešnou záminkou. (Vaníčková, 2007, s. 51) Pracují buď v kuplířských bytech, nebo propůjčených privátech, za něž platí měsíční nájemné. Drtivá část klientů jsou cizinci a stálá klientela. Zákazníci si sexuální pracovníci vyhledávají buď sami na základě předchozích zkušeností, dohazují jim je pasáci, nebo za určitou provizi taxikáři a další zprostředkovatelé. Je pod úroveň těchto pracovníků navazovat známosti na ulici. Věkové rozmezí je 19 - 40 let. Odměna je finanční, ale i v podobě darů např. luxusní zboží. Zákazník se v bytě může zdržet i několik dnů. (Trávníčková, 1995, s. 69 – 70) Škála poskytovaných služeb je široká, od běžných až po perverzní hrátky, stejně jako klientela, která se skládá ze stálých zákazníků přes klientelu získanou skrze inzeráty nebo telefony. (Urban, 2008, s. 134)

Do barového sexbyznysu spadají dívky a ženy, které pracují v nejrůznějších erotických podnicích, sex barech nebo „masážních salonech“. Lze je také sjednat po telefonu a jde o zkušené ženy ve věku 20 - 30 let. Podniky jsou sice variantou veřejných domů, ale prostituce je zde nabízena skrytou formou. U některých podniků bývají i slevy např. za návštěvu v dopoledních hodinách, nebo při několikaté návštěvě. Dívky a ženy jsou většinou cizinky a je u nich kladen důraz na příjemný vzhled, ale i na celkovou úroveň (hygiena, bezpečný sex, zdravotní prohlídky, aj.). Mnohdy jde o studentky, nebo absolventky středních škol, neboť častou podmínkou agentur pro navázání spolupráce bývá znalost cizího jazyka a odpovídající

společenská úroveň dívky. Provize agentury bývá 30 - 60%. Dívky a ženy se časem osamostatňují a přechází na hotelovou nebo bytovou prostituci. (Trávníčková, 1995, s. 68 – 69)

Jednou z nejrozšířenějších a nejrizikovějších forem je **pouliční sexbyznys**. Věková hranice sexuálních pracovníků se zde pohybuje mezi 15 - 20 lety, někdy zde najdeme i nezletilé dívky. Působí, zde i mnoho romských děvčat a je mezi nimi i řada dívek na útěku z domova nebo výchovných ústavů. (Trávníčková, 1995, s. 66 – 67). Velmi často jde o osoby mentálně zaostalé a sociálně nevyspělé, které poskytují sexuální služby téměř komukoli a kdekoli. Zpravidla se jedná o ženy, které jsou mnohdy závislé na návykových látkách. Je zde velké riziko pohlavně přenosných chorob a z této formy prostituce profitují především pasáci a kuplíři. Tyto dívky a ženy nabízí rychlý, laciný a anonymní sex. (Chmelík, 2003, s. 64) Pouliční prostitutky působí ve větších městech jako je např. Praha. Působí v uličkách i v centru města, které jsou známy, a za tímto účelem hojně navštěvovány. (Trávníčková, 1995, s. 66 – 67) V podstatě každé větší město má svá místa, kde se tyto pouliční ženy pohybují např. ulice Pigalle v Paříži. (Sochůrek, 2001, s. 15)

Eskortní sexbyznys jsou terénní služby, kdy sexuální pracovníce dojíždí za zákazníkem na místo dle dohody (hotel, motel, byt, aj.). Tyto služby zajišťuje i většina klubů a privátů, nebo jsou nabízeny eskortními agenturami. Sexuální pracovníce čeká doma na telefonu, operátorka se domluví se zákazníkem a taxikář sexuální pracovníci na místo setkání doveze. Objevují se i ženy, které se specializují na sex v autě (Šídová, Poláková, Malinová, 2013, s. 55).

3 Motivace k poskytování sexuálních služeb

Následující kapitola popisuje nejčastější druhy motivace. Existuje mnoho příčin a motivů, proč ženy s prostitucí začínají. Pro sociální práci je důležité sledovat nejen aktuální vývoj ženy, která sexuální služby poskytuje, ale také zajímat se o její minulost a životní příběh. Zajímat se o to, co se v jejím životě událo, a co tu ženy natolik ovlivnilo, že se rozhodla vstoupit na trh placených sexuálních služeb. K motivaci se vyjadřuje i Hana Malinová, která uvádí tři druhy motivace – vnějším tlakem, vlastní potřebou a racionální rozvahou.

Malinová (1994, dle Matoušek, Kodymová, Koláčková, 2010, s. 253) uvádí, že žena je do nabízení sexuálních služeb vmanipulována **okolnostmi a okolím**. Lze sem zařadit i dívky, které opustily dětský domov a v podstatě nemají kam jít. V oblasti Teplic, Dubí a Chomutova tvoří podle zjištění třetinu žen a dívek na ulici právě „holky z děčáku“.

K motivaci se vyjadřuje i Sochůrek (2001, s. 11), kteří hovoří, že: „*motivace k prostituci je jednoznačná – finanční nebo jiný zisk*“. Obě formy spojuje pouze praktická absence citu při sexuálním styku. S tím souhlasí i Válková (1993, s. 13), která říká, že: „*motivace je čistě ekonomická a ženy se této činnosti dopouští častěji než muži*“. Motivací se tak ve většině případů stává zisk, který přesahuje možnosti v běžných profesích. (Pecka, 2010, s. 185) Stále více žen v naší společnosti přebírá roli jediného živitele, a to nejen za partnera či děti, ale i za širší rodinu. Běžné třeba u romských rodin, kde atraktivní mladé ženy jsou využívány k finančnímu zajištění blízkých lidí. Můžeme se setkat s případy, kdy jedna žena má 3 - 5 pasáků. V současnosti se setkáváme i s ženami, které se rozvedly, nemají prostředky a možnost vydělávat dostatek peněz na zajištění dětí a domácnosti. (Malinová 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 253)

Průměrný čistý příjem prostitutek působících v podnicích se pohybuje mezi 30 - 50 tisíci nezdaněných korun měsíčně. (Pecka, 2010, s. 186) Nejčastěji jde o finanční podporu rodiny, splácení dluhů či snahu obstarat si peníze na drogy. Objevuje se, ale také touha po penězích na nákup hezkých věcí, soutěžení ve skupině vrstevníků a posílení nízkého sebevědomí (Hester, Westmarland, 2004, dle Šídová a kol., 2013, s. 89)

Zároveň existuje řada typů rodin, které mohou zapříčinit vstup na trh placených sexuálních služeb. Jedná se o neúplné rodiny, rodiny ohrožující vývoj dítěte, nefunkční rodiny,

„rodiny jako z plakátu“¹ nebo „rodiny se zúženým viděním“². Každý tento typ je velmi specifický. V některých rodinách chybí hodnoty, vážne komunikace mezi členy domácnosti, dochází k sexuálnímu zneužívání nebo domácímu násilí, někde se objevuje nezáměr o děti apod. Všechny zmíněné typy rodin tvoří dnes odhadem téměř polovinu všech rodinných domácností. Na jedné straně si kompenzují nedostatky na kráse a na druhé ohrožují své členy netolerancí a nepochopením. Rodiče zde zavalují své děti hračkami a nebudují vztah k sobě navzájem či ke světu. (Šídová a kol., 2013, s. 74 - 75) Chudoba, domácí násilí, ponižování a jiné nežádoucí jevy mají také vliv pro vstup do sexuálních služeb. Pro takové ženy jisté nepříjemnosti jako je násilí, agrese, urážky aj. nejsou překážkou, nýbrž něco co znají z dřívějšího života. Vydělané peníze většinou nevyužijí všechny. Mají to, co potřebují - jídlo a pití, cigarety a módní oblečení. Samozřejmě mají kde spát, i když je to většinou i pokoj kde provozují sexuální služby nebo ho sdílí s dalšími ženami. (Malinová 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 253)

Mezi ženy, které poskytují placené sexuální služby, spadá i podskupina žen, které vstoupily do těchto služeb kvůli **sklonu k promiskuitnímu chování a tento způsob práce je pro ně do jisté míry koníčkem**. Tyto ženy během provozování sexuálních služeb prožívají vzrušení či dokonce dosahují orgasmu. Vstupu těchto žen do sexuálních služeb většinou předchází úvaha „*proč si za to nevízt peníze?*“ a spouštěcím mechanismem bývá setkání s někým, kdo je do této oblasti uvede. Ani v tomto případě není snadné překonat ostych, strach a požádat předem o zaplacení za pohlavní styk. (Malinová, 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 253 – 254)

Poslední motivací je **racionální úvaha** končící závěrem, že sex je práce, a že lze takto vydělat poměrně vysoký finanční obnos. K tomuto rozhodnutí dospívají ženy, které si chtějí vydělat peníze a vyhovují jim i jiné atributy spojené s poskytováním sexuálních služeb. Např. práce v nočních hodinách, práce jen v některé dny v týdnu, nebo oddělení osobního života od profesního. Práce v nočních hodinách může být zajímavá třeba pro matky malých dětí, neboť jsou přes den s nimi a v noci se věnují poskytování sexuálních služeb, za které získají velké finance. Možnost pracovat jen některý den v týdnu, využívají i studentky, a to jak středních tak

¹ Rodina jako z plakátu – rodina, kde chybí trvalejší struktura hodnot (nové informace přelepí ty předchozí. Dítě z takové rodiny je vnitřně nejisté, nemůže rodičům vyhovět. Neví, co je a není správné. (Šídová a kol., 2013, s. 76)

² Rodina se zúženým viděním – je rodina s omezeným zorným polem, která neumí pracovat s jinakostí. Neštěstí pro rodiny, kde je dítě s homosexuální orientací. (Šídová a kol., 2013, s. 76)

vysokých škol. Co se týká oddělení osobního života od profesního, tak zde to může být obzvlášť snadné pro homosexuální ženy anebo muže. (Malinová 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 254)

4 Následky poskytování sexuálních služeb

S problematikou prostituce je spojována řada negativních následků. Mezi nejčastější následky způsobené poskytováním sexuálních služeb patří psychické problémy (stres, deprese, sebe nenávisť apod.), zdravotní problémy (poruchy příjmu potravy, nemoci), sociální traumata a izolace, závislostní chování (drogy, hráčství, alkohol) nebo také posttraumatická stresová porucha. Sexuální pracovnice se tak při odchodu musí vypořádat s řadou překážek a následků.

První z mnoha následků je, že se osoba, která poskytuje placené sexuální služby, stane **obětí násilí**. Může se jednat o sexuální násilí, kam patří třeba vynucení sexu bez ochrany, vynucení odmítaného způsobu sexuálního styku, znásilnění, přinucení k sexu s více zákazníky současně aj., nebo se může jednat o tělesná potrestání či mučení. Děti a nejčastěji dívky jsou vystaveny komplexu násilí, kde dominuje psychické a citové násilí. Dochází zde k násilí nejen ze strany kuplířů, ale i ze strany zákazníků, a obecně lze konstatovat, že se častěji stávají obětí násilí v sociální subkultuře, ve které se pohybují. (Vaničková, 2007, s. 84 – 85) Násilí hraje v prostituci vedle dalších vlivů (vydírání, závislost na drogách atd.) především roli donucovacího prostředku. (Kovář, 2008, s. 123) Podstatné je také říct, že když se dítě v prostituci pohybuje dlouhodobě, dochází ke kupení traumat. Zdrojem psychického násilí jsou také vztahy s okolím – vrstevníky a kamarády. (Vaničková, 2007, s. 84 – 85)

Osoby poskytující placené sexuální služby jsou specifickou skupinou **sexuálně přenosných chorob**. Sexuálními chorobami jsou více ohroženy děti a mladé osoby v prostituci, protože snadněji podléhají manipulaci ze strany zákazníků, a také jejich imunitní systém je více zranitelný. (Zikmundová, Weiss, 2004, dle Vaničkové, 2007, s. 90) U dívek provozujících prostituci vzniká větší riziko předčasných těhotenství, která jsou velmi riziková a ohrožující na zdraví. Proto si řada mladých těhotných prostitutek vyžádá uměle přerušeni těhotenství (Willis, Levy, 2004, dle Vaničková, 2007, s. 91)

Provázanost drogové a prostituční scény v současné době je možno připsat několika faktorům. Děti i mladiství jsou více promiskuitní, když jsou pod vlivem návykové látky. Stoupá užití drogy jako donucovacího prostředku k prostituci, získání peněz na další dávku poskytnutím sexuálních služeb, a také děti, které provozují prostituci dobrovolně, užívají drogy na povzbuzení nebo potlačení bolesti. (Vaničková, 2007, s. 88 – 89)

Sexuální pracovnice často trpí **stresem**, který představuje mimořádně silnou zátěžovou situaci, kdy je člověk vystaven škodlivým či potencionálně škodlivým vlivům, které ohrožují stabilitu organismu. (Jedlička, 2004, s. 215) Dochází k dlouhodobému působení makro stresoru, kdy jeho působení zaleží na tom, jak je svým nositelem vnímán a jak ohrožuje jeho vlastní jádro osobnosti. V extrémních případech může dojít k smrti osobnosti, kde sebeúcta

úplně selže a sebehodnocení takové osoby se zhroutí. Nízká sebeúcta souvisí s konflikty a s pocity zlosti, únavy a ohrožení. (Křivohlavý, 1995, dle Vaníčková, 2007, s. 86) Dlouhodobé působení stresu způsobuje řadu nemocí, především snížení imunity, alergie, vředovou chorobu, rakovinu, svalové napětí, bolesti páteře nebo u žen poruchy menstruačního cyklu. (Vaníčková, 2007, s. 86)

Další z velmi častých následků je **posttraumatická stresová porucha**, která se může rozvinout bezprostředně po katastrofě, nebo ji může vyvolat menší stres prožitý o několik týdnů nebo měsíců později. Může trvat dlouhodobě, někdy i desítky let. (Herman, Doubek, 2008, s. 12) Tato porucha má tři okruhy - znovuprožívání (náhlé a smutek vyvolávající vzpomínky na bolestnou událost), vyhýbání se (myšlenkám, komunikaci a pocitům, které událost připomínají), a vegetativní labilita (problémy se spánkem, výbuch hněvu, nadměrná lekavost). Posttraumatická stresová porucha se diagnostikuje často u obětí krutého násilí, u obětí leteckých a přírodních katastrof a nejčastější příčinou je obchodování s dětmi, které je se sexuálním násilím spojeno. Změna osobnosti může být často identifikována. Projevuje se malými rysy, které vedou ke zhoršení vztahů a funkcí v rodině, zaměstnání i společnosti. Pro stanovení diagnózy je potřeba přítomnost rysů, které se dříve neobjevovaly, např. nedůvěřivý až nepřátelský postoj ke světu, sociální stažení, pocit prázdnoty a beznaděje, odcizení aj. (Vaníčková, 2007, s. 86 – 87)

Stres a posttraumatická porucha jsou úzce spojeny s **depressivní symptomatologií**. (Vaníčková, 2007, s. 87) Deprese se projevuje stažením se do sebe, pasivitou a nadměrně smutnou náladou, která má vliv na ostatní oblasti duševního života. Postižení se cítí sklesle, vyčerpaně, začínají být apatičtí ke svému okolí, nic je netěší, postupně ztrácejí zájem o dosavadní záliby, koníčky a činnosti, které jim dříve poskytovali uspokojení. Při práci a rozhovorech si lze všimnout pesimistického ladění, ztráty sebedůvěry a nízkého sebehodnocení. (Jedlička, 2004, s. 240 – 241)

Působením stresorů na člověka dochází k rozvoji stresové nemoci, jejíž klinický obraz je typickou ukázkou **poruch zdraví** osob provozujících prostituci. U dětí, které poskytují placené sexuální služby, jde především o snížení imunity, protože jejich imunitní systém pořád dozrává. (Vaníčková, 2007, s. 92) Z hlediska dětského a adolescentního věku je důležité si také připomenout, že zde můžeme zahrnout i např. zájímání se, koktavost, svědivé neurodermatózy³, enkopréza⁴, průjmy, mentální anorexii a bulimii, stresové poruchy menstruačního cyklu apod. (Jedlička, 2004, s. 222)

³ Neurodermatóza – svědivá vyrážka

⁴ Enkopréza – neudržení stolice

Vlivem práce v sexbyznyse dochází u sexuálních pracovníků **k devastaci psychiky a vykořevení ze společnosti**. Znamená plnou devastaci psychiky, která je poznamenána změnou poruchou osobnosti, trvalými následky posttraumatické stresové poruchy, ale často také rozvojem psychické nemoci jako častého následku závislosti na alkoholu, drogách, nebo lécích. (Vaničková, 2007, s. 92) Osoby, které provozují prostituci, jsou díky viktimizaci a jejím následkům sociálně zranitelné, obzvláště děti a mládež. (Vaničková 2007, s. 85) Na sexuální pracovnice je nahlíženo jako na špatné a nežádoucí členy společnosti. Tím se dostávají na pokraj zájmu společnosti, přestože potřebují výraznou pomoc. (Vaničková, 2007, s. 91)

Obchodování s lidmi může být organizovaným zločinem a řada obchodovaných osob (i dětí) později přechází na druhou stranu, kdy spadnou do **kriminálních aktivit**. Pouliční prostitute byla vždy nositelem delikventního chování a není tomu jinak ani v dnešní době. Dětská prostituce je spojená s okrádáním zákazníků a vydíráním bohatých klientů. Mnohdy je to spojené právě s drogovou závislostí, kdy kuplíř nebo pasák je často i *dealer*, a osoba tak poskytuje placené sexuální služby pod vlivem návykové látky kvůli návykové látce. (Vaničková, 2007, s. 89)

5 Kvalita života u sexuálních pracovníků

O kvalitě života se mluví v různých souvislostech. Problematika kvality života a její specifikace co vlastně znamená a jakými metodami ji lze uchopit a měřit se různě liší. Jde o široký koncept, který obvykle zahrnuje klientovo subjektivní hodnocení pozitivních i negativních aspektů jeho života. (Centres for disease control and prevention, online)

Pojem kvalita života, k nám proniká z anglosaského prostředí, jehož definice je soubor podmínek i náplní klientova života, které pro něj představují nejvýznamnější hodnoty (zdraví, materiální podmínky existence včetně životního prostředí, denní aktivity, mezilidské vztahy aj.). Ani kvalita života nemůže být posuzována nezávisle na subjektu, kterého se týká. (Matoušek, 2010, s. 16)

Osobní pohoda (tzv. *well-being*) je často spojována s pojmem kvalita života, lze jej použít jako souhrnný pojem pro vyjádření celkové kvality života člověka. Zahrnuje sociální, ekonomické, psychologické, duševní a zdravotní aspekty jedince. Mnoho odborníků se shoduje v názoru, že pojem *well-being* je dlouhodobý emoční stav, ve kterém je reflektována spokojenost jedince s jeho životem. (Kvalita života, 2004, s. 21)

Z medicínského pohledu je pojem *well-being* úzce propojen s holisticky pojímaným zdravím, jednak s komplexně založeným pojetím životního stylu, zahrnující množství rizikových i protektivních faktorů. Vliv životního stylu na zdraví a duševní pohodu je velmi aktuálním problémem, a významnou dimenzi zde hraje i tělesná zdatnost jedince. (Kvalita života, 2004, s. 23)

Podle Ryffové a Keyesové (1995) má struktura osobní pohody 6 základních dimenzí:

- **Sebe přijetí** – pozitivní postoj k sobě, přijetí různých aspektů u sebe, dobrých a špatných vlastností, srozumění s vlastní minulostí aj.
- **Pozitivní vztahy s druhými** – vřelé uspokojující vztahy s druhými, zájem o druhé, schopnost empatie.
- **Autonomie** – nezávislost a sebeurčení, zachování si vlastního názoru a jednání, nezávislost na hodnocení a očekávání druhých aj.
- **Zvládání životního prostředí** – pocit kompetence při zvládání každodenních nároků, přehled o tom, co se děje v okolním prostředí atd.
- **Smysl života** – cíle směrnost, pocit, že minulý i přítomný život má smysl, aj.

- **Osobní rozvoj** – pocit trvalého vývoje, otevřenost novému, nepřipouštění si nudy a pocitu stagnace, schopnost vidět pozitivní změny vlastního já a chování. (Kvalita života, 2004, s. 25-26)

Vzhledem k výše uvedeným dimenzím lze na tuto problematiku nahlížet pomocí humanistického přístupu, jehož představitelem je Carl Rogers, který se zaměřuje na růst a změnu člověka, pomocí třech základních postojů. Tuto teorii lze právě uplatnit i při práci s cílovou skupinou, a její podrobnější popis je uveden v podkapitole 6.2.3.

6 Způsoby podpory pracovníc v sexbyznyse

Náplní šesté kapitoly je stručně popsat specifika sociální práce se sexuálními pracovníci. Součástí kapitoly je popis sociálních metod a přístupů, které využívají sociální pracovníci při práci s cílovou skupinou. Poslední část kapitoly je věnována institucionální pomoci a nevládním subjektům zabývajícím se touto problematikou. Tato kapitola nesmí být v rámci bakalářské práce opomenuta, protože sociální práce a její metody a přístupy hrají klíčovou roli při poskytování pomoci a podpory této cílové skupině.

6.1 Sociální práce se sexuálními pracovníci

MFSP⁵ obecně definuje sociální práci jako „*činnost, která podporuje změnu, řešení problémů v mezilidských vztazích a posílení, osvobození lidí za účelem naplnění jejich osobního blaha. Zasahuje tam, kde se lidé dostávají do kontaktu se svým prostředím*“. (Mezinárodní etický kodex, 2004, online, s. 1)

Klíčovou osobou je zde sociální pracovník. Sociální pracovník musí dodržovat právní normy, etický kodex, kodex organizace, v níž působí, a další nezbytnosti, aby dokázal klientovi řádně pomoci. Sociální pracovník musí mít příslušné vzdělání dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, a také určité charakteristické vlastnosti. Mezi další předpoklady patří plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní a odborná způsobilost.

Dle Zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách sociální pracovník vykonává: „*sociální šetření, zabezpečuje sociální agendy, řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, právního poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a rehabilitace, zjišťuje potřeby obyvatel obce a kraje a koordinuje poskytování sociálních služeb*.“ (Zákon č. 108/2006 Sb.)

Sociální pracovník se s cílovou skupinou může setkat v organizacích, které se na tuto cílovou skupinu zaměřují, nebo také při práci v poradnách, nízkoprahových zařízeních atd. Tato cílová skupina má své specifika proto klade velký důraz na přístup sociálního pracovníka. (Novotná, dle Urban, 2018, s. 6) Sociální pracovník by měl pracovat v týmu zkušených spolupracovníků, neboť individuální práce je zde velmi riziková a to v rámci bezpečí jak sociálních pracovníků, tak i sexuálních pracovníc. Důležité je zajištění kvalitního poradenství

⁵ MFSP – Mezinárodní federace sociálních pracovníků

a kontaktů na organizace, které mohou na resocializaci klienta participovat. Úspěšnost pak závisí na tom, zda sociální pracovník dokáže těmto klientům pomoci při hledání zaměstnání a vhodného bydlení. Minimálním cílem sociální práce je zde zajištění co nejvhodnějšího postavení, ochrana zdraví a maximální participace těchto osob na výdělku získaném prostitucí. (Tichý, 2007, s. 57)

6.2 Vybrané přístupy v rámci sociální práce

Na sociální práci se sexuálními pracovníky lze pohlížet na základě dvou základních přístupů, které se v praxi používají nejčastěji. Sociální pracovníci se zaměřují jednak na zmírňování škod (*Harm reduction*) a jednak na resocializaci. (Malinová dle Matoušek, 2010, s. 259) Jako vhodný teoretický přístup pro práci s cílovou skupinou se nabízí humanistický přístup, ze kterého vychází a dále je podrobněji popsána metoda motivačních rozhovorů.

6.2.1 Zmírňování škod

Zmírňování škod neboli *harm reduction* jsou v širokém slova smyslu „postupy, které brání prohlubování klientova problému, ale problém neřeší“. V užším významu se jedná o jednu z možných reakcí na zneužívání návykových látek, která je současně prevencí šíření HIV a hepatitidy typu B a C. (Matoušek, 2003, s. 256) *Harm reduction* je nejefektivnějším a sociálně nepřijatelnějším přístupem. V případě prostituce jde o zmírňování negativních důsledků, do kterých zahrnujeme prevenci pohlavně přenosných infekcí, sociálního propadu, kriminality, prevenci, ale i případné zprostředkování léčby závislosti a všestrannou pomoc poskytovanou klientkám při vytváření vlastní rodiny, respektive rodinného zázemí pro jejich dítě nebo děti. (Tichý, 2007, s. 56 – 57)

6.2.2 Resocializace

Resocializací se rozumí „návrat ke společensky přijatelnému způsobu chování u osob, které se od něj odchýlily“. Neobejde se to beze změn postojů a hodnotové orientace. Efekt resocializačních programů závisí na jejich přiměřenosti a na tom, jak jsou klientem akceptovány. Jen ojediněle do nich klienti vstupují dobrovolně a je důležité, aby je takový program řádně motivoval k akceptování změny. (Matoušek, 2008, s. 174) Resocializací se rozumí komplexní změna životního stylu klienta. (Šídová a kol., 2013, s. 86) Resocializace sexuálních pracovníků je zde jeden z pomáhajících přístupů, který sexuálními pracovníky pomáhá v případě, že se rozhodnou trh placených sexuálních služeb opustit. Existuje řada důvodů, proč se ženy nabízející sexuální služby rozhodnou opustit oblast sexbyznysu, ale aby

se mohly řádně resocializovat, je potřeba jim poskytnout pomocnou ruku a podporu v mnoha oblastech. Odchod ze sexbyznysu není jednoduchá záležitost. Jedná se o dlouhodobý proces, který musí komplexně reagovat na různé oblasti života sexuální pracovnice, ke kterým řadíme problémy spojené se zaměstnáním, bydlením, nudou nebo financemi. (Kutálková a kol., 2016, s. 86 – 103)

6.2.3 Humanistická teorie - přístup orientovaný na člověka

Vzhledem k projektové části je vhodné uvést také podkapitolu o humanistické teorii od Carl. R. Rogerse, kterou můžeme využít při práci s cílovou skupinou během projektu. V této teorii se totiž klade důraz na tři základní postoje, které jsou velmi důležité pro osobnostní růst každého člověka. Projekt se bude mimo jiné také zaměřovat i na osobnostní růst sexuálních pracovnic.

Carl. R. Rogers je pravděpodobně nejvýznamnější humanistický autor, který ovlivnil sociální práci. (Navrátil, 2001, s. 50) „*Tento terapeutický směr je použitelný ve všech mezilidských vztazích, ve kterých se usiluje o zdravý psychologický růst individua*“. (Nykl, 2004, s. 19) Základem směru je určitý obraz člověka. Rogers je přesvědčen, že lidská podstata je důvěryhodná a konstruktivní, tvořivá, sociální a zaměřená na růst, což je v jeho směru podloženo třemi základními postoji. Mezi tyto tři základní postoje patří akceptace neboli bezvýhradné přijetí, empatie neboli porozumění vcítěním a opravdovost. Růst či změna jsou pravděpodobné, pokud se terapeut zajímá o pozitivní akceptující postoj k tomu, čím klient v okamžiku je. Tento postoj dává klientovi jistotu, že se může oddat pocitu, který ho v okamžiku naplňuje (hněv, stres, zlost, láska, apod.). Porozumění cítěním znamená, že terapeut přesně cítí s klientem a toto cítění vůči klientovi projevuje, nejedná se pouze o vědomé, klientem vyjádřené obsahy, ale i o obsahy, které se mohou nacházet těsně za hranicí klientova vědomí. (Nykl, 2004, s. 32 - 37) Terapeut se vlastně snaží chápat a vnímat klientovu situaci „jeho očima“. (Navrátil, 2001, s. 50) Opravdovost zde znamená, že se jedinec neskrývá pod žádnou maskou nebo fasádou, že je schopen vnímat své pocity a opravdově je symbolizovat – být „sám sebou“. (Rogers, dle Nykl, 2004, s. 40) Nejde o použití určité techniky, ale o sdílení vztahu (Navrátil, 2001, s. 50). Tyto postoje se mění a vyvíjí, pro svůj rozvoj potřebují dostatečné klima. Člověk je tak v procesu neustálého vývoje a je pojat s vrozenou schopností vyvíjet se směrem k vyšší zralosti a funkcionalitě. Mluví o schopnosti sebeaktualizace, která přiřazuje sebe zodpovědnost, sebe určení a sebe tvoření. V podstatě se jedná o aktualizaci, růst a diferencování *self* na základě zkušeností. Terapeutický vztah je pouze jedním ze vztahů, kde je cílem růst osobnosti. (Nykl, 2004, s. 32 - 33)

Přístup by měl být nedirektivní a nehodnotící, jeho součástí má být aktivní naslouchání a autentické přátelství. Sociální pracovník má usilovat o opravdovost, vřelost, upřímnost, respekt, akceptaci a empatické porozumění. Vedle těchto vlastností přisuzoval Rogers (dle Navrátil, 2001, s. 50 – 51) lidskému bytí také principiální svobodu, která má podle něj velký terapeutický efekt. Podle Rogerse (dle Navrátil, 2001, s. 51) všichni lidé mají tendenci k sebeaktualizaci. Podstatou je snaha uchovat a rozvíjet vlastní existenci. Uskutečňuje se na základě naplňování různých potřeb (potřeba jistoty, bezpečí, uznání apod.), a je podstatou lidské motivace. Vztah člověka k sobě samému, který se označuje sebepojetí, má také důležitý význam. Ve velké míře je ovlivněn rodičovskou výchovou, kdy pro utvoření pozitivního sebepojetí dítěte je nezbytná bezpodmínečná akceptace. Dítě, které vyrůstá v lásce bez podmínek, se učí přijímat všechny své prožitky jako součást svého já. Pokud se výchovný vztah vyznačuje slovy jako „*budu tě mít rád, když ...*“, dítě se musí chovat, jako by určité prožitky neexistovaly, a to je základem pro negativní sebepojetí.

6.2.3.1 Motivační rozhovory

Motivační rozhovory jsou terapeutickým a komunikačním přístupem zaměřeným na podporu vnitřní motivace lidí při změně chování. Využívají se v oblasti sociální, zdravotnické, pedagogické, v soudnictví, atd. (Motivační rozhovory, online) Nejčastěji se používají k řešení závislostí různého druhu, ale také pro řešení domácího násilí, rizikového sexuálního chování, změně životosprávy a další. (Motivační rozhovory, online) Motivační rozhovory vycházejí z výše uvedeného přístupu orientovaného na člověka a zaměřují se na zkoumání a řešení ambivalence související s procesy změny a rozhodování. Motivace je vnímána jako proměnlivá charakteristika, významně ovlivnitelná pracovníkem jak v pozitivním, tak v negativním směru. Předpokladem k úspěšné práci je schopnost empatického naslouchání, porozumění vnitřním motivačním silám klienta, podpora jeho vlastních schopností a respekt k jeho autonomii. Velmi důležitá je tady spolupráce mezi klientem a pomáhajícím pracovníkem. (Motivační rozhovory, online)

6.3 Vybraná sociální služba pro sexuální pracovníce

Sociální službu můžeme definovat jako „*vše, co se poskytuje výhody těm, kdo mají problém*“. Naše právní předpisy tak označují činnosti, kdy někdo pro někoho něco činí. (Matoušek, 2003, s. 178) Může jít o poskytnutí sociálního poradenství, materiální pomoci, komplexní pomoci, vytvoření plánu postupu, výzkumu, nebo o poskytnutí určitého úkonu klientovi. Cílovou skupinou může být jedinec, skupina, rodina, nebo komunita. (Matoušek,

2003, s. 100) Mezi vybrané sociální služby využívané při práci s cílovou skupinou řadíme sociální poradenství.

6.3.1 Sociální poradenství

Sociální poradenství se podle zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách dělí na základní a odborné. Obě poradenství poskytují státní i nestátní subjekty sociální pomoci a oba typy se používají i u osob, které poskytují placené sexuální služby.

Sociální poradenství poskytuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Základní poradenství se poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Toto poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb a jejich poskytovatelé jsou vždy povinni tuto činnost zajistit. A odborné poradenství je zaměřeno na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin. (Zákon č. 108/2006 Sb.)

6.4 Vybrané metody v rámci sociální práce

Tato podkapitola se zabývá metodami práce s osobami, které poskytují placené sexuální služby. Existuje několik metod účinných a užívaných v sociální práci, které se dají využít při práci s cílovou skupinou. Jedná se o terénní sociální práci, krizovou intervenci a koučování.

6.4.1 Krizová intervence

Krizová intervence (dále jen KI), kterou můžeme podle Vodáčkové (2007, s. 60) vymezit jako: „*odbornou metodu práce s klientem v situaci, kterou osobně prožívá jako zátěžovou, nepříznivou, ohrožující.*“ Krizová intervence patří k postupům, které mají při výkonu sociální práce velký význam. Jejím prostřednictvím sociální pracovníci zasahují do životní situace v níž se klient nachází. (Navrátil, 2001, s. 113) Existují dva způsoby KI – tváří v tvář nebo prostřednictvím telefonu. (Vodáčková, 2007, s. 59) Krizí se rozumí zlom v normálním životě člověka a stav krize je popisován jako emoční rozrušení, které je doprovázeno pocity zmatku, úzkosti, deprese, hněvu a dezorganizace ve vztazích a v sociálním fungování. (Halpern, 1973, Parad a Parad 1990, dle Navrátil, 2001, s. 114)

6.4.2 Terénní sociální práce

Jedná se o specifickou metodou, která se uskutečňuje přímo v reálných životních podmínkách a situacích klienta. Tato metoda se uplatňuje především u dětí a mládeže

ohrožených sociálně patologickými jevy, rovněž také u uživatelů drog, lidí bez domova či pouliční prostituce. (Jedlička, 2004, s. 450)

Terénní sociální práce s osobami, které poskytují placené sexuální služby má určitá pravidla, mezi které patří akceptace jejich profese a životního stylu, zachování respektu, snaha nevnášet subjektivní pocity, snaha zjistit, co tyto osoby potřebují nebo chtějí, uvědomění si, že tyto osoby mnohdy nemohou otevřeně hovořit o své situaci, a v neposlední řadě zde hraje velkou roli důvěra, která je pro navázání prvního kontaktu a další spolupráce velmi podstatná. (Malinová, 2008, s. 113) Podstatou je navazování přímého kontaktu s klienty v místě působení a v čase, kdy se na těchto místech zpravidla objevují. Terénní sociální práce spočívá v distribuci informací mezi klienty (včetně prostředků prevence), distribuci zdravotních služeb (kondomy, ale i gynekologické vyšetření, aj.), sběru informací o klientkách a mapování jejich situace, poskytnutí krizové intervence a pomoc při resocializaci. Je důležité si uvědomit, že prostitutky na ulici, v podnicích, nebo na privátech potřebují také poradenství, a to nejen ve zdravotní, ale také i v sociální a psychologické oblasti. (Malinová, 1994, dle Matoušek a kol. 2010, s. 262 - 264).

Terénní sociální práce s pouličními pracovníci je jedna z nejobtížnějších forem práce, vzhledem ke kontaktování. Terénní sociální práce s pracovníci pracujícími v sex podnicích naráží na problém dostat se do erotického podniku. V sex podnicích je důležitá diskrétnost a mlčenlivost o poskytování sexuálních služeb a překážou již při vstupu bývá samotný majitel nebo ochranka podniku. Přítomnost terénního pracovníka bývá pro podnik komplikací, protože je ohrožen možností, že někdo zjistí, že jeho pracovnice trpí pohlavními nemocemi (HIV, atd.). Přístup se samozřejmě v jednotlivých podnicích liší, někde je terénní sociální pracovník vítán, ale mnohdy mu nedovolí kontaktovat sexuální pracovnice. Ve většině případů se do klubů dostanou, protože je některá ze sexuálních pracovnic zná nebo jsou už proslulí a pravidelně tento podnik navštěvují. Dívky z eskort servisů či privátů kontaktují terénní sociální pracovníky sami po telefonu. (Malinová, 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 262 – 264)

6.4.3 Koučování

Koučování je jeden ze způsobů vedení lidí, kde základním nástrojem jsou dobré otázky kouče. (Daňková, 2008, s. 9) Jde o specifickou a dlouhodobou péči o člověka a jeho růst v profesionálním i osobním životě. Kouč zde pomáhá koučovanému při dosahování jeho vizí, cílů a přání. Kouč vede koučovaného k převzetí či zvýšení odpovědnosti za plánování a dosahování vlastních cílů. Pomáhá mu je přesně vymezit, ale také těchto cílů dosáhnout rychleji

a efektivněji. Koučování uvolňuje potenciál člověka a umožňuje mu zvýšit svůj výkon a dosáhnout stanovených cílů. Klíčovým prvkem v koučování je usnadňovat proces myšlení koučovaného. Koučovaný si potřebuje uvědomit tři zásadní věci: co chci, jak toho mohu dosáhnout a co pro to musím udělat. Základní metodou koučinku je kladení specifických otázek, které mají dovést koučovaného k lepšímu sebepoznání, k definování vize vlastní budoucnosti atd. Koučink může být externí, interní, individuální, skupinový, transakční a transformační. (Horská, 2009, s. 13 - 18)

6.5 Institucionální pomoc

Institucionální pomocí zde míníme subjekty, které dokáží klientkám poskytnout pomoc zdravotní, psychosociální a případně i jiné typy služeb. (Malinová, 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 265) Pomoc osobám pracujícím v sexbyznyse v rámci institucionální pomoci je v České republice poskytována pomocí vládních subjektů, ale i pomocí nevládních neziskových organizací. V zařízeních určených sexuálním pracovnícům by měly pracovat jen ženy. Jen tak dosáhneme atmosféry, že se nám klientky otevrou a svěří se s osobními problémy. Pomáhající instituce by měla ženám usnadňovat styk se státní správou (psaní úředních dopisů, vyplňování žádostí, aj.). V organizaci by měly mít klientky k dispozici ošacení, jídlo, hygienu atd. Klientky si často vybírají příslušnou pracovníci, které se chtějí svěřit. Zde musí být pracovníce velmi empatická a umět naslouchat. Ženy živící se prostitucí bývají velmi citlivé, toužící po akceptaci a respektu. (Malinová, 1994, dle Matoušek a kol., 2010, s. 265 - 266)

Mezi konkrétní pomáhající subjekty patří Rozkoš bez Rizika z. s., La Strada o. p. s., Projekt Magdala, Projekt Šance, Agentura terénní sociální práce Ulice o. s., Spolek pro ochranu žen, z.s. a další. Organizace poskytují pomoc, podporu a poradenství všem osobám, které poskytují placené sexuální služby.

Mezi nejznámější nevládní neziskovou organizací, která se zabývá problematikou sexbyznysu spadá organizace **Rozkoš bez Rizika z. s.**, která byla založená v roce 1992 Hanou Malinovou. Organizace poskytuje terénní sociální práci a odborné sociální poradenství, a sídlí celkem ve 12 krajích České republiky. Cílovou skupinou organizace jsou sexuální pracovníce, sexuální pracovníci, a osoby, které vstup na trh placených sexuálních služeb zvažují, nebo v něm pracovaly v minulosti. Organizace se zaměřuje na předcházení a snižování rizik, které jsou spojené s prací v sexbyznysu, a preventivním působením přispívá také k ochraně veřejného zdraví. Mezi jejich další činnost spadá *empowerment* žen (tzv.

zplnomocnění žen) a posilování klientek nejen ve vykonávání práce, ale i v osobním životě. (Rozkoš bez rizika, online)

Další nevládní neziskovou organizací je organizace **La Strada o. p. s.**, která byla založena v roce 1995 jako projekt proFem a která působí v oblasti řešení problematiky obchodu s lidmi. V České republice je jedinou specializovanou organizací, která se výhradně věnuje poskytování pomoci obchodovaným a vykořisťovaným osobám. Cílem organizace je přispívat k odstranění obchodování s lidmi, jejich vykořisťování, poskytnutí podpory a ochrany těmto osobám a osobám tímto ohroženým. Poskytují čtyři základní registrované služby, mezi které patří krizová pomoc, azylový dům, odborné sociální poradenství a telefonická krizová pomoc. Služby jsou poskytovány osobám starším 18 let, české i cizí státní příslušnosti a jsou poskytovány anonymně a bezplatně. (La Strada, online)

Poslední organizací, kterou v této práci zmíním a stručně popíši je organizace **Spolek pro ochranu žen z. s.**, který je prvním spolkem v České republice od roku 1989. Spolek pro ochranu žen z. s. otevřeně nesouhlasí s prostitucí způsobenou sociální nouzí a chce tomu předcházet. Organizace není financována z žádných dotací České republiky ani Evropské unie, vlastní činnost si hradí z vlastních zdrojů. Organizace informuje veřejnost a politiky o souvislostech mezi prostitucí a sociálními problémy, prosazuje systematické finanční vzdělávání žen jako prevenci sociální nouze, vyjadřuje se k legislativním návrhům a podporuje symbolickými částkami i jiné organizace. Součástí týmu jsou i dobrovolnice, které mají zkušenost se sexbyznysem. Tyto dobrovolnice vedou podpůrnou skupinu pro ženy, které skončily nebo se snaží skončit s prostitucí a také vytváří různé odborné materiály spjaté s prostituční scénou. (Spolek pro ochranu žen, online)

Projektová část

Poslední část bakalářské práce se zabývá konkrétním návrhem projektu. Cílem této části je vytvořit návrh projektu na realizaci podpůrných aktivit za účelem zvládnání obtížných životních situací a následné resocializace lidí se zkušeností v sexbyznyse. Osnova návrhu je obecná a v případě potřeby bude upravena dle hlavního donátora projektu a jeho možností.

7 Projekt a jeho fáze

Pro úplnost projektové části považuji za nezbytné vymezit si základní pojem, jeho fáze a další potřebné pojmy a informace. V současnosti existuje mnoho definic, kterými lze pojem vymezit. Jednotlivé definice se liší podle různých autorů, a níže jsou uvedené pouze některé z nich. Jedna z možných definic je podle PMI⁶, která říká, že „*projekt je dočasné úsilí vynaložené na vytvoření unikátního produktu, služby nebo určitého výsledku*“. (PMI, dle Svozilová, 2011, s. 22) Národní standard kompetenci projektového řízení charakterizuje projekt jako „*jedinečný časově, nákladově a zdrojově omezený proces realizovaný za účelem vytvoření definovaných výstupů a požadované kvality a v souladu s platnými standardy a odsouhlasenými požadavky*“ (Ježková, 2013, s. 17)

Projekt má charakter procesu a v době své existence se vyvíjí a nachází v různých fázích, které nazýváme životní cyklus projektu. (Svozilová, 2011, s. 37) Tento cyklus se dá rozdělit do tří základních fází.

První fáze je předprojektová, která charakterizuje období, kdy dochází k analyzování možnosti realizace námětu na projekt. Zvažuje se, zda nápad na projekt je životaschopný a zda po něm existuje poptávka. Druhá fáze je projektová, která zahrnuje vlastní realizaci projektu od jeho zahájení, přes podrobné plánování, po samotnou implementaci. Na konci této fáze je projekt dokončen, zákazníkovi je dodáno vše, co bylo slíbeno, cíl projektu je naplněn. Poslední fáze je poprojektová, která nastává po předání všech výstupů a ukončení projektu. Obsahuje analýzu skončeného projektu a zhodnocení, zda byl projekt úspěšný či nikoliv. (Ježková, 2013, s. 19)

⁶ PMI – Project management institute

8 Popis problému

Tento návrh projektu je vytvořen jako koncept ve sledu na sebe navazujících podpůrných aktivit za účelem zvyšování kvality života osob pracujících v sexbyznysu a jejich následného začlenění zpět do společnosti. Projekt bude poskytnut jako komplexní balíček, který by bylo možné nabídnout pomáhajícím organizacím, které se zaměřují na práci s cílovou skupinou. Při vytváření návrhu jsem vycházela ze zobecněných informací, které se nevztahují ke konkrétním zjištěním a potřebám cílové skupiny v konkrétní lokalitě nebo obci. Proto je pravděpodobné, že by bylo zapotřebí projekt modifikovat i s ohledem na zapracování možných lokálních specifik řešené problematiky. Informace jsou čerpány z výročních zpráv z organizací Rozkoš bez Rizika z. s., Spolek pro ochranu žen z. s.. Současně zde vycházím i z rozhovorů, které byly uskutečněny v rámci výzkumné části v absolventské práci⁷.

Vzhledem k problematice zde uvádím příklady problémů, se kterými se nejčastěji sexuální pracovníce při poskytování placených sexuálních služeb potýkají. Jedná se především o psychické dopady - nemotivovanost, nedostatečné informace, nízké sebevědomí a sebedůvěra (viz. Podrobněji v kapitole 4. v teoretické části).

8.1 Příčiny problému

Tato podkapitola je věnována stručnému popisu příčin vstupu cílové skupiny do sféry sexbyznysu. Příčiny jsou vnější tlaky, které ženu donutí poskytovat placené sexuální služby. Dobrovolnost vstupu na trh sexuálních služeb je zde jen filozofickou otázkou. Většinou je zde vždycky něco, co sexuální pracovníci „donutí“ vydat se takovou cestou (Weiss, 2010 s. 646).

Mluvíme-li o této problematice, musíme si uvědomit, že se jedná o nebezpečný sociálně-patologický jev, který nejen že ohrožuje veřejnou morálku, ale ve většině případů přispívá a má za následek problémy v sociálních vztazích, problémy, které negativně zasahují do kvality života jednotlivých osob a skupin osob (viz. Kapitola 5).

Existuje mnoho příčin, které lze rozdělit z různých hledisek. Může se jednat o příčiny z minulosti, mezi které řadíme vrozené indispozice - duševní poruchy nebo abnormální rysy osobnosti (Novotný, Zapletal, 2004, s. 319), rodinu – nefunkční, ohrožující vývoj dítěte, se

⁷ Losertová T. – *Role sociální práce při překonávání zkušenosti ze sexbyznysu?*. Absolventská práce. CARITAS – VOŠs Olomouc, 2021 (nepublikováno)

zúženým viděním⁸ anebo rodina jako z plakátu⁹, a také dětství, kde došlo k sexuálnímu zneužívání (Šídová a kol., 2013, s. 74 – 75) nebo zde nebyla přítomna role otce (Novotný a kol., 2004, s. 319 – 320)

K příčinám vzniklým v současnosti řadíme ekonomickou situaci sexuálních pracovníků – nedostatek financí, exekuce, dluhy aj., (Šídová a kol., 2013, s. 74) mýty a předsudky společnosti (Kutálková a kol., 2016, s. 163), a v neposlední řadě i současnou epidemiologickou situaci COVID-19, která u některých jedinců zapříčinila vstup do sféry sexbyznysu (Báštěcká, 2020, online).

⁸ Rodina se zúženým viděním – je rodina s omezeným zorným polem, která neumí pracovat s jinakostí. Neštěstí pro rodiny, kde je dítě s homosexuální orientací. (Šídová a kol., 2013, s. 76)

⁹ Rodina jako z plakátu – rodina, kde chybí trvalejší struktura hodnot (nové informace přelépí ty předchozí. Dítě z takové rodiny je vnitřně nejisté, nemůže rodičům vyhovět. Neví, co je a není správné. (Šídová a kol., 2013, s. 76)

9 Cílová skupina

Projekt bude určen sexuálním pracovnícím v produktivním věku do 65 let, které poskytují placené sexuální služby v České republice. Půjde o ženy, které nejsou závislé na návykových látkách a patologickém hráčství, a které projeví aktivní snahu o účast i o dosažení změny, zvýšení kvality života a následnou resocializaci. Celkem bude podpořeno maximálně 20 sexuálních pracovníc, dle místa a působení příslušné organizace, která by se rozhodla pro realizaci projektu.

9.1 SWOT analýza

Před plánováním projektu je zapotřebí udělat analýzu cílové skupiny. Já zde zvolila SWOT analýzu, ve které jsem čerpala informace a podklady z výzkumného souboru absolventské práce¹⁰, výročních zpráv příslušných organizací pracujících s osobami v sexbyznyse¹¹ a z odborných článků¹², které jsou spjaté s touto problematikou.

Sexuální služby nabízejí v České republice tisíce žen. Podle organizace Rozkoš bez rizika je v Česku 10-13 tisíc osob poskytujících sexuální služby. A odhady staršího data hovořily dokonce až o 15 – 20 tisících osob (MV ČR, 1999), projekt Magdala charity (ČTK, 2007) mluví dokonce o 30 tisících osob. (Kutálková a kol., 2016, s. 25) Průměrný věk sexuální pracovníce je 30 let a Češky mezi nimi mají 82% zastoupení. (Novinky, 2019, online) Část sexuálních pracovníc má děti, na něž jsou samy a proto tak řeší nedostatek peněz. Podle dat z terénního průzkumu, který provedl Spolek na ochranu žen, tvoří tuto část až 60 % prostitutek. (Horáčková, 2019, online)

¹⁰ Losertová T. – *Role sociální práce při překonávání zkušenosti ze sexbyznysu?*. Absolventská práce. CARITAS – VOŠs Olomouc, 2021 (nepublikováno)

¹¹ Rozkoš bez rizika, z. s., Spolek pro ochranu žen, z. s.

¹² <https://www.bezpasaka.cz/blog/spolek-na-ochranu-zen>,

Tabulka 1 SWOT analýza cílové skupiny (dále jen CS)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • terénní sociální programy pro CS, • odborné sociální poradenství CS, • funkční síť NNO pracující s CS. 	<ul style="list-style-type: none"> • nízká informovanost CS o dostupnosti služeb, • výskyt sociálně patologických jevů u CS (př. hráčství, drogová závislost aj.) • nedostatek sociálních bytů pro CS, • nedostatečná osvěta společnosti o CS, • absence navazujících sociálních služeb pro CS (př. ubytování ženy, která se rozhodne opustit sexbyznys, ale je zatížena dluhy a exekucemi, má děti, nebo např. žena, která potřebuje psychologickou pomoc, ale v okolí a místě bydliště není k dostání aj.)
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení finanční gramotnosti CS, • zajištění vzdělání, kurzů, workshopů pro CS, • možnost mezioborové spolupráce NNO, • zlepšení bytové politiky (resp. dostatek sociálních bytů), • možnost spolupráce měst a obcí, • efektivnější informovanost o dostupných službách. 	<ul style="list-style-type: none"> • pasivita subjektů ke spolupráci s CS, • riziko pohlavně přenosných chorob u CS, • závislosti, nezaměstnanost CS, • společenská ignorace CS.

Zdroj: vlastní

9.2 Oslovování a nábor sexuálních pracovníků do projektu

Oslovování sexuálních pracovníků by probíhalo na základě propagace, kterou by měly na starost peer pracovníce prostřednictvím oslovování sexuálních pracovníků v terénu, pomocí informačních letáčků, a reklam na internetu.

Nábor sexuálních pracovníků jako účastnic projektu by probíhal na základě úvodního setkání s aktivizační pracovnící a koučem. Během úvodního setkání by sexuální pracovníce vyplnily vstupní dotazník a absolvovaly pohovor o informacích projektu. Na základě dotazníku a pohovoru, by poté byl sepsán individuální plán jako určitá forma smlouvy.

9.3 Možné motivace sexuálních pracovníc pro vstup do projektu

Důležitou roli bude mít i motivace sexuálních pracovníc zúčastnit se aktivit projektu. Vzhledem k tomu, že je to jedna z cílových skupin, která se mnohdy potýká s nedůvěrou, tak bychom zde také zapojily peer pracovníce a další výhody, mezi které např. patří:

- proplacení cestovného,
- finanční příspěvek na víkendový pobyt,
- finanční odměna za přednášení na besedách,
- materiální odměny, př. kosmetický balíček, tričko, výrobek, aj.,
- drobné občerstvení,
- hlídání dětí,
- získání nových schopností a dovedností,
- navázání nových kontaktů,
- možnost účastnit se nových aktivit a činností.

9.4 Speciální potřeby cílové skupiny

Je důležité myslet i na speciální potřeby, které účastnice projektu můžou mít nebo požadovat během realizace projektu. Jedna z nejčastějších potřeb, na kterou bychom mohly narazit, je zajištění péče o jejich děti. V rámci individuálních a skupinových setkávání by sexuálním pracovnícím byla poskytnuta možnost hlídání jejich dětí přímo v organizaci, a tato služba by byla zdarma.

Další speciální potřebou by byla doprava na místo setkání. V rámci plánování individuálních a skupinových setkávání bude důležité myslet na pracovní dobu sexuálních pracovníc, a také na navazování na autobusové a vlakové spoje. Účastnicím bude poskytnut příspěvek na cestovné.

10 Myšlenkový koncept projektu

Před realizací jakéhokoliv projektu je důležité si vydefinovat na jakých přístupech a principech bude projekt postaven, a z kterých bude vycházet. Návrh projektu je vytvořen jako koncept na podpůrné aktivity, které budou vycházet z níže popsaných přístupů a principů. Tyto přístupy a principy poslouží jako prevence a zároveň také jako pravidla profesionálního přístupu k cílové skupině.

Individuální přístup – Vůči klientovi odložíme všechny předsudky a vyhneme se stereotypům, každý klient má právo na své jedinečné zkušenosti. (Navrátil, 2001, s. 45) Ke každé sexuální pracovníci budeme přistupovat individuálně, i když budou setkání nebo aktivity skupinové.

Nehodnotící přístup – sexuální pracovníci nebudeme hodnotit a soudit. Necháme ženy se zapojovat a formulovat, jaká témata či okruhy setkávání by si představovaly, necháme je vytyčit pravidla pravidelných setkávání a víkendových pobytů. Ženy nebudeme nijak hodnotit, abychom nepřišli o důvěru, kterou jsme si u nich získali.

Respektující přístup – respekt klientových přání, pocitů, názorů, schopností a dovedností. (Navrátil, 2001, s. 45) Respektujeme sexuální pracovníci takovou jaká je, jaké má názory a přání, jak se vyjadřuje, jakými schopnostmi a dovednostmi se angažuje a podobně. Každý má právo se svobodně vyjadřování a jednání, tak jak uzná za vhodné. Sociální pracovník, zde bude v roli dozorce a udržování hranic a pravidel, aby nedošlo k nepříjemnostem při setkávání a víkendových pobytech.

Partnerský přístup – mezi účastnicemi projektu a odborníky bude partnerský vztah, nikoliv autoritativní. Odborníci zde budou tzv. průvodci, kteří jim pomohou při aktivitách a budou zde pro ně, aby jim poskytli podporu a pomoc. Sexuální pracovníci budou mít dostatek prostotu a času formulovat své problémy a starosti.

Empowerment – „posílení“ (Matoušek, 2003, s. 55) Sexuální pracovníci mají řadu psychických dopadů vzniklých vlivem zkušeností v sexbyznysu. Často mají nízké sebevědomí a sebelásku. (Šídová a kol., 2013, s. 86) Málodko je poslouchá, málodko jim dává možnost se vyjádřit. Při spolupráci je potřeba dbát na posilování těchto žen a dávat jim možnost podílet se na programu (vytyčení pravidel, okruhů a bloků aj.). Dát jim možnost svobodně se vyjadřovat, možnost volby účasti na aktivitách, dávat jim informace a podněcovat je k uchopení svého života do vlastních rukou. Proces zapojování se a posilování vede ženy k motivaci se víc účastnit a zapojovat (posiluje to jejich sebevědomí a sebe přijetí).

Bezpečné prostředí – sexuální pracovnice se budou potřebovat cítit bezpečně. Budou potřebovat cítit důvěru, toleranci, respekt, individualitu a partnerský přístup, aby se mohly do jednotlivých aktivit zapojovat.

Dobrovolnost – pro ženy bude důležité vědět, že aktivity jsou dobrovolné, že pokud nebudou chtít mluvit nebo se zapojovat, nikdo je nenutí. Můžou celá setkání jen sedět, poslouchat anebo se zapojovat, obě činnosti budou mít svůj efekt.

11 Cíl projektu

Každý projekt musí mít svůj hlavní cíl a dílčí cíle, které musí být měřitelné. Cíl projektu představuje konečný stav po ukončení projektu (Ježková, 2013, s. 19).

Hlavním cílem je návrh projektu na realizaci podpůrných aktivit za účelem zvládnutí obtížných životních situací a následné resocializace pro osoby se zkušeností v sexbyznyse.

Mezi jednotlivé specifické cíle projektu patří:

- Zvýšení nebo získání motivace sexuálních pracovníků sexbyznys opustit,
- zvýšení finanční gramotnosti sexuálních pracovníků,
- zvýšení kvality života sexuálních pracovníků,
- získání nových schopností a dovedností sexuálních pracovníků,
- zvýšení pracovních kompetencí sexuálních pracovníků,
- stabilizace nepříznivé životní situace nebo vyřešení dílčího problému sexuálních pracovníků.

12 Popis změn

Realizací projektu a jeho aktivit dojde k sebe rozvoji sexuálních pracovníc, zvýšení a získání nových schopností a dovedností, získání motivace k odchodu ze sexbyznysu, získání možností řešení jejích obtížné životní situace (např. dluhy, exekuce aj.) a k následnému začlenění do společnosti. Tyto aktivity pomůžou sexuálním pracovnícím s jejich problémy, aby se mohli řádně dál rozvíjet a naplňovat svou roli ve společnosti. Účastnice projektu se budou rozvíjet pomocí různých skupinových aktivit a tematických bloků, které se odvíjí od stanovených dílčích cílů projektu. Jednotlivé cíle a výstupy projektu v tabulce.

Tabulka 2 Přehled cílů a výstupů

Specifické cíle	Výstupy
Zvýšení nebo získání motivace sexbyznys opustit.	Pokud alespoň 2 sexuální pracovníce získají motivaci a během trvání projektu sexbyznys opustí.
Zvýšení pracovních kompetencí sexuálních pracovníc.	Pokud min. 3 sexuální pracovníce díky zvýšení pracovních kompetencí si najdou jiné zaměstnání.
Zvýšení finanční gramotnosti sexuálních pracovníc.	Min. 10 sexuálních pracovníc získá nové informace v oblasti finanční gramotnosti, a zvládnout závěrečný test aspoň z 45%.
Stabilizace nepříznivé životní situace nebo vyřešení dílčího problému.	Aspoň 10 sexuálních pracovníc po ukončení projektu, bude mít vyřešenou nepříznivou sociální situaci nebo problémy.
Zvýšení kvality života sexuálních pracovníc.	Subjektivní zhodnocení při individuální konzultaci zda došlo k zvýšení kvality života v konkrétní oblasti (dle toho co bylo stanoveno v IP).

Zdroj: vlastní

Díky těmto aktivitám a workshopům dojde ke zvýšení sebevědomí a především ke zvýšení kvality života sexuálních pracovníc. Účastnice získají nové zážitky a zkušenosti do života, které jim vytvoří nové spektrum možností. Také si po absolvování projektu odnesou nová přátelství a řadu pěkných vzpomínek.

13 Projektové aktivity

Projektové aktivity jsou rozděleny na tři části. První část je zaměřená na individuální setkávání, druhá část je skupinové setkávání a třetí část je zaměřená na víkendový relax pobyt.

Individuální setkávání bude probíhat pro účastnice projektu 2x týdně, v týdnu od pondělí do pátku. Celkem proběhne min. 15 individuálních setkání po 60 minutách, které budou probíhat s koučem nebo s aktivizačním pracovníkem. Během úvodního individuálního setkání proběhne vstupní dotazník, a následně k sepsání individuálního plánu, který bude sloužit jako smlouva o setrvání v projektu po celou dobu jeho trvání. Během dalších setkání dojde k mapování a řešení životní situace a problémů sexuálních pracovníc pomocí motivačního rozhovoru, k zvyšování kompetencí pro získání jiného stálého zaměstnání za nebo k získání motivace sexbyznys opustit za pomoci kouče. Poslední závěrečné setkání bude sloužit k evaluaci této aktivity, která proběhne prostřednictvím dotazníků. K dispozici bude během individuálních setkání i chuva dětí.

Skupinové setkávání bude probíhat pro účastnice projektu 1x za 3 týdny, v týdnu od pondělí do pátku. Celkem proběhne 8 skupinových setkání po 120 minutách, které budou probíhat za spoluúčasti kouče, psychologa a aktivizačního pracovníka. Vzhledem k předpokladu, že se projektu zúčastní 20 sexuálních pracovníc, budou vytvořeny 2 skupiny skupinové setkání po 10 lidech. Během skupinového setkání proběhne řada různorodých aktivit a tematických bloků, jedná se o nejvíc zmiňované problematické oblasti z praxe, a zde je uvádím pouze jako příklady. Po každém tematickém bloku a workshopu proběhne evaluace prostřednictvím dotazníku. Díky skupinovému setkávání získají sexuální pracovníce vyšší sebevědomí a sebe přijetí, naučí se asertivně jednat a komunikační dovednosti, připraví se na pracovní pohovor, naučí se psát životopis a motivační dopis, zároveň si zvýší finanční gramotnost a naučí se nové schopnosti a dovednosti v rámci víkendového pobytu. K dispozici během skupinových setkání bude i chuva dětí.

- Komunikace a etika chování – práce na komunikačních dovednostech, učení se etiky chování, učení se otevřeně dávat najevo svůj názor (asertivita) aj.
- Finanční gramotnost – povídání o hospodaření financí, ukládání peněz, informace o půjčkách, úvěrech, informace o exekucích, aj.
- Kariérní růst – psaní životopisů, motivačních dopisů, trénink pracovního pohovoru, test kariérních předpokladů, informace o smlouvách aj.

- Práce s emocemi – vyjadřování emocí, ovládání emocí, aj.
- Zvyšování kompetencí – silné a slabé stránky sexuálních pracovníků, test osobnosti aj.
- Další tematické bloky dle přání a potřeb účastnic projektu.

Víkendový pobyt proběhne pro účastnice projektu 1x za 6 měsíců pro každé skupinové setkání zvlášť, za spoluúčasti kouče, psychologa, aktivizačního pracovníka a dalších odborníků. Účastnice projektu obdrží finanční příspěvek na pobyt, a v rámci pobytu proběhne řada vzdělávacích a zábavných aktivit. Celkem během víkendu proběhne 7 workshopů zaměřených na tanec, jógu, a pohybové činnosti. Díky těmto činnostem a aktivitám dojde k vytvoření prostoru k sebepoznávání, k možnosti relaxovat, trávit čas aktivně někde jinde než v běžném prostředí, možnosti navázat nové přátelství a získat nový pohled na svoji životní situaci. K dispozici bude i během víkendových pobytů chuva dětí.

14 Časový plán projektu

Časový plán o průběhu realizace projektu znázorňuje, jaké aktivity budou probíhat v daném časovém období a jak na sebe navazují nebo se překrývají. (Smutný, Hálek, 2008, s. 44-45). Tento návrh projektu je navržen na období 2 let, a vzhledem k současné epidemiologické situaci v České republice je jeho předpokládaným datem zahájení Leden 2022. Níže uvedený harmonogram je rozdělen do 17 etap.

Tabulka 3 Časový harmonogram projektu

Jednotlivé etapy		Popis činností, aktivit
I.	Etapa (1 měsíc)	Zahájení plánování projektu, a jeho následné představení.
II.	Etapa (2 měsíc)	Schválení projektu.
III.	Etapa (3 měsíc)	Jednání s neziskovými organizacemi/neziskovou organizací.
IV.	Etapa (4. – 5. měsíc)	Získávání finančních zdrojů včetně materiálních potřeb.
V.	Etapa (6. – 7. měsíc)	Sestavování realizačního týmu.
VI.	Etapa (8. – 10. měsíc)	Propagace a oslovování sexuálních pracovníků.
VII.	Etapa (11. měsíc)	Sestavování harmonogramu, jednotlivých aktivit, individuálního a skupinového setkávání projektu a pobytových víkendů.
VIII.	Etapa (12. měsíc)	Nábor sexuálních pracovníků do projektu.
IX.	Etapa (13. měsíc)	Zahájení a samotná realizace projektu.
X.	Etapa (14. měsíc)	Individuální setkání s účastnicemi projektu.
XI.	Etapa (15. měsíc)	Úvodní skupinové setkání každé skupiny. + další individuální setkání.
XII.	Etapa (16 – 17 měsíc)	Jednotlivé skupinové setkání každé skupiny. + další individuální setkání.
XIII.	Etapa (18. měsíc)	Dva pobytové víkendy.
XIV.	Etapa (19 – 20. měsíc)	Jednotlivé skupinové setkání každé skupiny. + další individuální setkání.
XV.	Etapa (21. měsíc)	Jednotlivé skupinové setkání každé skupiny. + další individuální setkání.

XVI. Etapa (22. měsíc)	Závěrečné skupinové setkání každé skupiny.
XVII. Etapa (23. – 24. měsíc)	Zhodnocení celého projektu.

Zdroj: Vlastní

15 Realizační tým

Dle výše uvedených klíčových aktivit je realizační tým sestaven tak, aby byla na začátku realizace zajištěna koordinace projektových aktivit (komunikace s finančními subjekty, zajištění organizace zaštiťující projekt v určité lokalitě, atd.), vytvoření metodologického rámce (výběr cílové skupiny, nastavení podpory, klíčových aktivit, atd.) včetně výběru dalších členů realizačního týmu.

V tomto projektu bude pracovat mnoho odborníků z řad různých profesí, aby byla zajištěna různorodá škála odborných služeb, podpory a pomoci. Tito odborníci budou vybíráni na základě jednotlivých tematických bloků a na základě pokrytí všech oblastí u sexuálních pracovníků (Bio, Psycho, Socio, Spirito). Z tohoto důvodu bude kladen důraz na výběr jednotlivých členů týmu, kteří budou muset splnit požadavky zejména týkající se vzdělání a dosavadních zkušeností.

Tabulka 4 Realizační tým projektu a požadované vzdělání, zkušenosti

Pracovní pozice	Požadované vzdělání
Koordinátor projektu (1 pracovník)	Vysokoškolské vzdělání, zkušenost
Projektový manažer (1 pracovník)	Vysokoškolské vzdělání, zkušenost
Aktivizační pracovník (1 pracovník)	Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
Psycholog (1 pracovník)	Vysokoškolské vzdělání
Kouč (1 pracovník)	Absolvování kurzu, pozitivní reference
Peer konzultant (2 pracovnice)	Pozitivní reference
Supervizor (1 pracovník)	Vysokoškolské vzdělání
Osobní trenérka (1 pracovnice)	Vysokoškolské bakalářské studium nebo absolvování kurzů, pozitivní reference
Lektorka tance (1 pracovnice)	Min. 2 roky potvrzené praxe v oboru, pozitivní reference
Lektorka jógy (1 pracovnice)	Min. 2 roky potvrzené praxe v oboru, pozitivní reference
Lektoři workshopů (3 pracovníci)	Pozitivní reference
Chůva dětí (1 pracovnice)	Věk 18+, pozitivní reference, zkušenost

Zdroj: vlastní

15. 1 Náplň práce realizačního týmu

Koordinátor projektu (0,5 úvazku, 24 měsíců)

Koordinátor projektu zajišťuje realizaci dle přípravné a realizační fáze projektu. Koordinuje jednotlivé procesy klíčových aktivit a činnosti s nimi spojené, komunikuje s vedoucím organizace nebo jeho zástupci, zároveň také monitoruje rizika ohrožující tento projekt, vytváří postupy pro předejití rizik nebo řeší již vzniklé bariéry, a podílí se na zajištění podkladů pro výběr cílové skupiny. Také koordinuje jednotlivé aktéry zapojené do projektu, je v kontaktu s realizačním týmem, zprostředkovává i vzdělávací aktivity pro členy týmu, vede organizační porady týmu a neposlední řadě vyhledává možnosti financování.

Projektový manažer (0,5 úvazek, 24 měsíců)

Projektový manažer zodpovídá za plánování, organizování, řízení a kontrolu realizace projektu tak, aby bylo dosaženo stanovených projektových cílů, a to ve stanoveném termínu a v rámci stanoveného rozpočtu. Průběžně komunikuje se členy realizačního týmu, garantuje dodržování pravidel pro žadatele a příjemce, a sleduje a vyhodnocuje rizika projektu. V rámci projektu bude manažer také vybírat realizační tým a účastnit se vybraných klíčových aktivit a víkendového pobytu.

Aktivizační pracovník (0,8 úvazku, 19 měsíců)

Aktivizační pracovníci nabízejí obvykle širokou škálu aktivit a činností od kulturních akcí přes výtvarné, vzdělávací či hudební aktivity až po rehabilitační cvičení. Dále také nabízejí pestrou škálu činností, které neodmyslitelně patří k jejich práci. V rámci projektu bude mít aktivizační pracovník na starost individuální a skupinové setkávání společně s koučem. K dispozici bude i během víkendového pobytu. Součástí jeho práce bude i administrativní část projektu a nábor účastnic do projektu.

Kouč (0,5 úvazku, 19 měsíců)

Kouč prostřednictvím specifických psychologických a koučingových technik a otázek podporuje jednotlivce a pracovní tým při nalézání optimálních postupů, strategií, plánů a řešení v oblasti řízení a rozvoje managementu. Pomáhá klientům stanovit jejich cíle a následně těchto cílů dosahovat. V rámci projektu bude mít kouč na starost individuální a skupinové setkávání společně s aktivizačním pracovníkem. K dispozici bude i během víkendového pobytu. Součástí jeho práce bude i administrativní část projektu a nábor účastnic do projektu.

Psycholog (0,25 úvazku, 9 měsíců)

Psycholog zabezpečuje psychoterapeutické služby rodinného, předmanželského a manželského poradenství, poskytuje krizovou intervenci, metodickou pomoc sociálním pracovníkům, odbornou pomoc specialistům poradenské služby a také psychologické poradenství. V rámci projektu psycholog bude mít na starost 1 workshop během víkendového pobytu. Zároveň se bude účastnit všech skupinových setkání.

Peer pracovnice (0,25 úvazku, 14 měsíců)

Peer pracovník/-ce poskytuje podporu klientům a zastává roli konzultanta s vlastní životní zkušeností, kterou si prošel/-la, překonal/-la a je schopný/-ná jí sdílet s dalšími osobami. V rámci projektu budou peer pracovnice využity k vyhledávání a oslovování sexuálních pracovníků, k náboru účastníků do projektu a zároveň také jako podpora pro zvyšování a udržení motivace účastníků. Během realizace projektu budou úzce spolupracovat s realizačním týmem.

Chůva dětí (DPP, 12 měsíců)

Chůva dlouhodobě nebo krátkodobě hlídá a zajišťuje vhodné aktivity pro děti různých věkových kategorií v domácnosti klienta, v hotelích, ve veřejných dětských koutcích a jiných prostorách. V rámci projektu chůva poskytne hlídání dětí účastníkům projektu, během individuálních a skupinových setkání, a také během víkendového pobytu.

Supervizor (DPP, 10 měsíců)

Supervizor prostřednictvím specifických forem a technik supervize a dalších psychologických postupů pracuje a pomáhá v odbourávání bariér v činnosti jednotlivců a pracovních týmů všeho druhu. V rámci projektu bude supervizor k dispozici pracovnímu týmu během plánování i realizace projektu.

Lektorka tance (DPP, 1 měsíc)

Lektorka tance organizuje a vede taneční kurzy pro děti, dospělé a seniory se zaměřením na výuku různých úrovní tanečních dovedností, od začátečnicků až po pokročilé včetně vrcholového sportovního tance. V rámci projektu se lektorka zúčastní víkendového pobytu, kde povede 2 workshopy se zaměřením na různé styly tance.

Lektorka jógy (DPP, 1 měsíc)

Lektorka jógy organizuje a vede jógové lekce pro dospělé se zaměřením na různé typy a styly jógy. V rámci projektu se lektorka zúčastní víkendového pobytu, kde povede 2 workshopy jógových lekcí, se zaměřením na různé typy jógy.

Osobní trenérka (DPP, 1 měsíc)

Osobní trenérka poskytuje služby v oblasti individuální sportovní a fyzické přípravy a individuálního sportovního vyžití klienta. V rámci projektu se trenérka zúčastní víkendového pobytu, kde bude mít na starost pohybové aktivity pro účastnice projektu.

Lektoři workshopů (DPP, 3 měsíce)

Lektoři workshopů, budou odborníci z různých profesí se zaměřením na různé tematické oblasti (např. finanční gramotnost, sebe rozvoj aj.).

Účastnice jako přednášející během skupinového setkání (finanční odměna)

Účastnice budou mít v rámci projektu možnost uspořádat besedu na jejich osobní životní příběh. Účastníci, která se rozhodne promluvit o svém životě a příběhu, bude vyplacena finanční odměna ve výši 400 Kč za min. 45 minut.

16 Rizika projektu

Při naplňování cíle projektu můžeme narazit na několik rizik, která se mohou, ale také nemusí při realizaci projektu objevit. V této kapitole jsou identifikována pouze některá z potenciálních rizik. Pomocí analýzy rizik se může realizátor projektu na případné komplikace a bariéry připravit nebo se jim vyvarovat, případně se připravit na jejich zvládnutí (Marek, Kantor, 2009, s. 122 – 125). V rámci analýzy rizik je uvedený popis rizika, jeho závažnost, pravděpodobnost, a jakým způsobem bude docházet k jeho vyhodnocení a návrh opatření.

Popis rizika: Nedostatek finančních zdrojů pro realizaci projektu.

Závažnost: vysoká

Pravděpodobnost: vysoká

Vyhodnocení: před začátkem realizace projektu

Opatření: Před zahájením projektu budou zmapovány možnosti financování. Důležité je kvalitní zpracování žádostí o podporu. Předcházet tomuto riziku lze také více zdrojovým financováním a hlavně aktivní činností ve vyhledávání dotačních a dárcovských možností s představením projektu, jeho klíčových aktivit a hlavního cíle.

Popis rizika: Nedostatek zájemců o vstup do projektu.

Závažnost: vysoká

Pravděpodobnost: střední

Vyhodnocení: před začátkem realizace projektu

Opatření: Před zahájením projektu musí proběhnout zmapování prostituční scény v místě lokalizace projektu, abychom věděli jaké zastoupení, a forma poskytování prostituce v lokalizaci převládá. Předcházet tomuto riziku lze také za pomoci řádné propagace a aktivním vyhledáváním a oslovováním potenciálních sexuálních pracovníků. První kontakt s potenciálními účastnicemi bude prováděno pomocí terénních sociálních pracovníků a příp. i peer pracovníků.

Popis rizika: Riziko známosti mezi účastnicemi projektu.

Závažnost: vysoká

Pravděpodobnost: střední

Vyhodnocení: průběžně

Opatření: Při realizaci projektu, který bude určen pro určitou lokalizaci, může nastat situace, že se jednotlivé účastnice budou znát. Předcházet tomuto riziku lze právě na základě možnosti vystoupit ze skupinového setkání a vstoupit do jiné skupiny. V případě že by tato situace nastala a s ní i další komplikace, bude zde možnost spolupráce s psychologem nebo se sociální pracovníci.

Popis rizika: Široký realizační tým a možné neshody při spolupráci.

Závažnost: střední

Pravděpodobnost: nízká

Vyhodnocení: průběžně

Opatření: Před realizací projektu budou sepsáni, vyhledáni, a osloveni jednotliví odborníci z řad profesí pro zajištění realizačního týmu. Předcházet tomuto riziku lze za pomoci společného *team buildingu* a pracovních porad týmu, během plánování i během realizace projektu. Pracovní tým dostane v rámci projektu zdarma telefonní tarif a data, které budou moct využít k vzájemné komunikaci.

17 Rozpočet projektu

Poslední kapitola projektové části je věnována finančnímu zajištění projektu, který je zaměřen především na náklady. A níže v podkapitole jsou uvedeny možnosti finančního zajištění, které by bylo možné v rámci projektu využít. Rozpočet nákladů je odhadový a jeho finální verze by byla doladěna za pomoci finančního manažera.

Rozpočet nákladů zahrnuje platy personálu, materiální a provozní náklady, cestovné, rezervu a jednorázový příspěvek účastníkům na víkendový pobyt. Ke stanovení platu členů realizačního týmu byla využita webová stránka www.platy.cz, kde lze nalézt rozsah měsíčních platů u jednotlivých pracovních pozic. Rozsah platu byl přepočítán na průměrnou mzdu a následně vynásoben pracovním úvazkem každého člena v realizačním týmu po dobu trvání projektu. Cestovné se bude odvíjet dle vzdálenosti a počtu kilometrů, a bude vyplaceno po předložení automobilového cestovního dokladu (příp. autobusová nebo vlaková jízdenka). Finanční rezerva je stanovena na 2 000 Kč měsíčně, pro případné zajištění dalších nezbytností.

Tabulka 5 Rozpočet projektu

Personální kapacity	Úvazek	Mzda za měsíc (hrubá mzda + 33,8%)	Celkem za dobu trvání pracovního poměru
Koordinátor projektu (1 pracovník)	0,5 (24 měsíců)	23 000 Kč	552 000 Kč
Projektový manažer (1 pracovník)	0,5 (24 měsíců)	28 870 Kč	692 880 Kč
Aktivizační pracovník (1 pracovník)	0,8 (19 měsíců)	46 562 Kč	884 685 Kč
Kouč (1 pracovník)	0,5 (19 měsíců)	46 267 Kč	879 964 Kč
Psycholog (1 pracovník)	0,25 (9 měsíců)	16 150 Kč	145 348 Kč
Peer konzultanti (2 pracovníci)	0,25 (14 měsíců)	20 515 Kč	287 214 Kč
Chůva dětí (1 pracovnice)	DPP	120 Kč/hod. (celkem 190 hod./12 měsíců) + hodnocení, uznání praxe	22 800 Kč
Supervizor (1 pracovník)	DPP	1 000 Kč/hod. (celkem 10 hod.)	10 000 Kč
Osobní trenérka (1 pracovnice)	DPP	400 Kč/hod. (celkem 6 hod. za celou dobu projektu)	2 400 Kč

Lektorka jógy (1 pracovníce)	DPP	300 Kč/hod. (celkem 8 hod. za celou dobu projektu)	2 400 Kč
Lektorka tance (1 pracovníce)	DPP	300 Kč/hod. (celkem 6 hod. za celou dobu projektu)	1 800 Kč
Externí lektori workshopů (3 pracovníci)	DPP	500 Kč/hod. (celkem 12 hod./3 os. za celou dobu projektu)	6 000 Kč
Účastnice jako lektorky workshopů (předpoklad 5 účastnic)	Jednorázový příspěvek	400 Kč/min. 45 minut	2 000 Kč
Celkem za personální kapacity:			2 992 691 Kč
Materiální a provozní náklady	Doba trvání/počet	Částka za měsíc	Celkem za dobu trvání aktivity/činnosti
Spotřeba energií	24 měsíců	Průměrně 500 Kč	12 000 Kč
Kancelářské spotřební zboží a materiál (papíry, psací potřeby, atd.)	24 měsíců	Průměrně 2 000 Kč	48 000 Kč
Propagace	3 měsíce	3 000 Kč	9 000 Kč
Telefonický paušál pro pracovníky + datový tarif	19 měsíců = 2 pracovníci 24 měsíců = 2 pracovníci	600 Kč/1.os	51 600 Kč
Materiální vybavení pracovníků (data projektor, tiskárna, notebooky, apod.)	-	Využito v rámci příslušné organizace.	0 Kč
Občerstvení během skupinových setkání	16 skupinových setkání	Průměrně 600 Kč/1 setkání	9 600 Kč
Cestovné pracovníků dle cestovního dokladu		-	24 000 Kč
Cestovné účastnic dle cestovního dokladu (max. 20 účastnic)		-	20 000 Kč
Finanční rezerva		2 000 Kč	24 000 Kč
Celkem za materiální a provozní náklady:			198 200 Kč
Příspěvky vynaložené účastnicím projektu	Počet osob	Za 1 víkendový pobyt (Pá – Ne)	Celkem za všechny účastnice
Jednorázový příspěvek účastnicím na víkendový pobyt	20	3 000 Kč	60 000 Kč

Celkem za příspěvky pro účastnice:	60 000 Kč
Všechny náklady za projekt:	3 250 891 Kč

Zdroj: vlastní

17. 1 Možnosti zajištění finančních zdrojů

Tato podkapitola je zaměřená na možnosti financování pro projekt, kde jsem se zaměřila na nadace, nadační a evropské fondy. Další fyzické a právnické osoby by byli oslovení v průběhu plánování projektu. Aby se projekt mohl zrealizovat, bude zapotřebí se zaměřit na více zdrojovost. Existuje několik finančních zdrojů, které lze využít – dotace ze státního rozpočtu, dotace z evropských fondů, příspěvky z rozpočtu krajů nebo obcí, dary od právnických nebo fyzických osob a případně také možnost oslovit nadační fondy a nadace. Níže jsou uvedeny některé z možných finančních zdrojů, které by bylo možné k realizaci projektu využít.

Nadace Open society Fund Praha - posláním nadace je podpořit živou občanskou společnost a jejím prostřednictvím rozvíjet stát, kde mají všichni rovné šance a zapojují se do dění ve svém okolí. Nebojí se otevírat citlivá a opomíjená témata a společně s dárci hledat průkopníky, kteří taková témata budou rozvíjet dál. (Nadace OSF, online)

Nadace Divoká husa – jejím cílem je podpora NNO a jejich schopnosti pomáhat znevýhodněným osobám s respektem k jejich rozmanitosti. Cílem je také rozvíjení dárcovství jako projevu sounáležitosti a odpovědnosti. Nadace podporujeme nestátní neziskové organizace v celé České republice, které působí v sociální, zdravotní a humanitární oblasti. (Nadace divoká husa, online)

Evropský sociální fond – podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Fond je zaměřen na neinvestiční projekty, jako jsou např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální program pro osoby zdravotně postižené, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorbu inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti či rozvoj vzdělávacích programů. (Evropský sociální fond, online)

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou prostituce. Cílem práce bylo vytvořit návrh projektu na realizaci podpůrných aktivit za účelem zvládnutí obtížných životních situací a následné resocializace osob pracujících v sexbyznyse. Při naplňování práce jsem si uvědomovala obsáhlost a aktuálnost dané problematiky. Prostřednictvím jednotlivých kapitol jsem se snažila nahlédnout do této oblasti sexuálních služeb a na základě toho vypracovat návrh projektu. Společnost není k sexuálním pracovnícím a prostituci moc shovívavá, a mnoho lidí je ovlivněno právě předsudky a mýty, které jsou spjaté s touto problematikou, a proto na prostituci nahlíží velmi negativně. Osoby, které poskytují placené sexuální služby tak činí z nějaké důvodu, který se stává ve většině případů jejich motivací pro vstup na trh placených sexuálních služeb.

Celá práce byla rozdělena na dvě hlavní části. Teoretická část práce je věnována teoretickému kontextu, který sloužil jako podklad pro projektovou část. Mezi nejdůležitější kapitoly této části patří motivace a následky sexuálních pracovníc a sociální práce s cílovou skupinou. Projektová část je věnována již samotnému návrhu projektu na realizaci na sebe navazujících podpůrných aktivit a následnou resocializaci osob poskytující placené sexuální služby. Návrh projektu je obecný a jeho hlavní donátor, který projekt zaštití, si ho přizpůsobí dle svých možností. Nelze předpokládat, jaký úspěch nebo neúspěch by projekt mohl mít. Pokud by se podařilo cíle projektu alespoň z části naplnit, i to by bylo považované za velký úspěch. Je však důležité mít na paměti, že zvýšení sebe příjetí a sebedůvěry, získání motivace a následné začlenění se zpět do společnosti není lehká záležitost, která se zvládne za pár dnů. Jedná se o dlouhodobý a vytrvalý proces, který souvisí s komplexní změnou života, a který je doprovázen řadou překážek.

Samotné zpracování této práce mě osobně přišlo velmi zajímavé a obohacující. Věřím, že tato práce poslouží jako osvěta pro osoby, které prostituci vnímají negativně a nejsou dostatečně informovány. Dále se práce dá využít také jako prevence pro děti, ale zejména pro mladistvé jako ukázka, že svět není pouze černobílý, a že mnohdy za příběhem sexuálních pracovníc, které poskytují placené sexuální služby, stojí velmi podstatný důvod a silný životní příběh. Jsem přesvědčená, že návrh projektu by mohl alespoň z části posloužit jako předloha pro skutečný projekt se stejným zaměřením, který by mohla využít organizace pracující s cílovou skupinou.

Zdroje

Elektronické zdroje

1. BAŠTĚCKÁ B., 2020. *Prostitutkou za pandemie. Přibylo žen, které nouze tlačí k provozování sexuálních služeb* [online]. 15. 2. 2021. [cit. 14. 3. 2021]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-66883090-prostitutkou-za-pandemie-pribylo-zen-kttere-nouze-tlaci-k-provozovani-sexualnich-sluzeb-nekdy-se-spokoji-i-s-jidlem>
2. Centers for disease control and prevetion [online]. [cit. 16. 6. 2021]. Dostupné z: <https://www.cdc.gov/chronicdisease/center/index.htm>
3. Co je ICF koučink: Kouč. *International Coach Federation Czech Republic* [online]. [cit. 14. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.coachfederation.cz/kdo-je-icf-kouc>
4. HORÁČKOVÁ A., 1997 - 2021. *Matky samoživitelky tvoří až 60 procent prostitutek v Česku. Snáze tak uživí své děti.* [online]. [cit. 16. 6. 2021]. Dostupné z: https://www.irohlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/sexbyznys-prostitute-matky-samozivitelky-rozkos-bez-rizika_1903101345_ako
5. KOTALÍK J., 2016. V obchodu se sexem proteče šest miliard. Utrácejí je stále častěji Češi. [online], 9. 9. 2016. [cit. 17. 6. 2021]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/sexbyznys-prostitute_data.A160718_170937_domaci_pku
6. La strada, 2015, [online]. [cit. 23. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.strada.cz/cz/o-nas>
7. Mezinárodní federace sociálních pracovníků, 2021. [online]. Švýcarsko. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupný z: <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/>
8. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2016. Evropský sociální fond [online]. Praha. [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/mapa-stranek>
9. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2017. Národní soustava povolání. [online], Praha. [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.nsp.cz/>
10. Nadace Open Society Fund, 2020. [online], Praha. [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://osf.cz/>
11. Nadace divoká husa [online]. Praha, [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.divokehusy.cz/>

12. SCHEINOSTOVÁ A., 2009. *Prostituce? Někdy důsledek zneužívání v dětství*. [online]. 10. 3. 2009. [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.katyd.cz/clanky/prostituce-nekdy-dusledek-zneuzivani-v-detstvi.html>
13. Spolek pro ochranu žen, 2019, [online]. Břeclav, [cit. 14. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.spolekproochranuzen.cz>
14. Rozkoš bez rizika, 2010, [online]. [cit. 23. 3. 2021]. Dostupné z: <https://rozkosbezrizika.cz/kdo-jsme/>
15. Motivační rozhovory, 2017 - 2021, [online]. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://www.motivacnirozhovory.com/motivacni-rozhovory>
16. Motivační rozhovory, 2021, [online]. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <http://www.motivacnirozhovory.cz/>

Odborné zdroje

1. BEDNÁŘOVÁ, Zdena a PELECH, Lubomír. Slabikář sociální práce na ulici: supervize, streetwork, financování. Brno: Doplněk, 2003. s. 81. ISBN 80-7239-148-8.
2. BLÁHA, Roman. Trestněprávní aspekty prostituce v České republice. Praha: LexisNexis CZ ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, 2008. ISBN 978-80-86920-29-0.
3. BROUK, Bohuslav. Lidská duše a sex. Praha: Odeon, 1992. ISBN 80-207-0406-X.
4. HERMAN, Erik a DOUBEK, Pavel. Deprese a stres: vliv nepříznivé životní události na rozvoj psychické poruchy. Praha: Maxdorf, c2008. s. [1a]. ISBN 978-80-7345-157-8.
5. CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.
6. JEDLIČKA, Richard. Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí. Praha: Themis, 2004. s. 140. ISBN 80-7312-038-0.
7. JEŽKOVÁ, Zuzana. Projektové řízení: jak zvládnout projekty. Kuřim: Akademické centrum studentských aktivit, 2013. s. 8. ISBN 978-80-905297-1-7.

8. MAREK, Dan, KANTOR, Tomáš. 2009. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal. ISBN 978- 80-87029-56-5.
9. KOVÁŘ, Petr. Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva. Praha: Maxdorf, c2008. s. 58. ISBN 978-80-7345-161-5.
10. KUTÁLKOVÁ, Petra, Hana MALINOVÁ, Jana POLÁKOVÁ, Lucie ŠÍDOVÁ a Jan LOSENICKÝ. *Tak tohle ne!: analýza násilí v sexbyznysu a jeho řešení*. Brno: Rozkoš bez rizika, 2016. ISBN 978-80-260-9638-2.
11. KVALITA ŽIVOTA (2004 : Třeboň, Česko). Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni, Kongresový sál hotelu Aurora. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2004. s. 25. ISBN 80-86625-20-6.
12. MALINOVÁ, Hana 2008, Ženy poskytující placené sexuální služby In: NEDĚLNÍKOVÁ, Dana, ed. a POLÁČKOVÁ, Lýdie. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. [Ostrava: Ostravská univerzita, 2008].
13. MATOUŠEK, Oldřich, KODYMOVÁ, Pavla a KOLÁČKOVÁ, Jana. Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.
14. MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2003. s. [1a]. ISBN 80-7178-549-0.
15. MITLÖHNER, Miroslav. Erotika a paragrafy. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-691-9.
16. NAVRÁTIL, Pavel. Teorie a metody sociální práce. Brno: Marek Zeman, 2001. s. [1a]. ISBN 80-903070-0-0.
17. NOVOTNÝ, Oto a ZAPLETAL, Josef. Kriminologie. Praha: ASPI, 2004. s. [1a]. ISBN 80-7357-026-2. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:65418830-6e0a-11e5-ba32-5ef3fc9ae867>
18. NYKL, Ladislav. Pozvání do rogersovské psychologie: přístup zaměřený na člověka. Brno: Barrister & Principal, 2004. s. [1a]. ISBN 80-86598-69-1.

19. PECKA, Emanuel. Sociologie politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 80-247-2793-5.
20. SMUTNÝ, Petr, HÁLEK, Ivan. 2008. Základy řízení projektů. Brno: Svět environmentálních souvislostí. ISBN: 978-80-210-4586-6.
21. SOCHŮREK, Jan a Katedra pedagogiky a psychologie. Vybrané kapitoly ze sociální patologie, II. díl: Sociálně patologické jevy. Liberec: Technická univerzita, 2001. sv. II. díl s. 3. ISBN 80-7083-495-1.
22. ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0.
23. SVOZILOVÁ, Alena. Projektový management. Praha: Grada, 2011. s. [1a]. ISBN 978-80-247-3611-2
24. TICHÝ, Michal. Práce se sociálně neadaptovanými klienty. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2007. s. 57. ISBN 978-80-7368-310-8.
25. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995.
26. URBAN, Lukáš a DUBSKÝ, Josef. Sociální deviace. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-133-5.
27. UZEL, Radim. Mýty a pověry v sexu. Praha: Práce, 1991. ISBN 80-208-0169-3.
28. VÁLKOVÁ, Jana. Kriminalita žen. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1993. s. [1a].
29. VANÍČKOVÁ, Eva. Dětská prostituce. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2007. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2218-4.
30. VODÁČKOVÁ, Daniela. Krizová intervence. Praha: Portál, 2007. s. [1a]. ISBN 978-80-7367-342-0.
31. WEISS, Petr. Sexuologie. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.

Právní předpisy/zákony

1. Zákon č.108/2006 Sb. O sociálních službách In: Sbírka zákonů 31.3, částka 37.